

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กาญจนานา นาคสกุล. ระบบเสียงภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

นววรรษ พันธุเนหา. ไวยากรฟ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสารสนการพิมพ์, 2525.

น้อมนิจ วงศ์สุธรรม. "คำบอกเวลาในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

บรรจบ พันธุเนหา. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.

บังอร อุทชารณ์. "คำกริยาวิเศษ์ในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

เบญจวรรณ สุนทราภรณ์. "หน่วยเสียงของภาษาเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2505.

วสีร์ ฉินໄพญูล. "คำร่วยกริยาในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

วิจินท์ ภพุพงศ์. โครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

อัญเชิญ แซ่โค้ว. "หมวดคำในภาษาเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

อุปกิจศิลป์สาร, พร. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2522.

ภาษาอังกฤษ

Richard B. Noss. Thai Reference grammar. English Language

Center of the University Development Commission Bangkok

1964.

ภาคผนวก

1. คำขยายกริยาประเพที่ปราภูน้ำค่ากริยา

1.1 คำบอกความเห็น

คำบอกความเห็นที่ทำน้ำที่เป็นคำขยายกริยาได้ เท่าที่รวมรวมไว้มี 12 คำ
ดังนี้

1. คำบอกความเห็นประเพทที่ 1 มี 10 คำ คือ

1. /khon¹/ "คง"

pi: ⁴	<u>khon</u> ¹	paj ¹
พี่	<u>คง</u>	ไป

2. /khuan¹/ "ควร"

lu:k ⁴	mu: ²	<u>khuan</u> ¹	paj ¹	ha: ²	mo: ²
ลูก	หมู	<u>ควร</u>	ไป	หา	หม้อ

3. /di:¹/ "ควร"

me: ⁴	<u>di:</u> ¹	paj ¹	ko: ³
แม่	<u>ควร</u>	ไป	ใหม่

4. /tɔ:n⁵/ "คง"

nɔ:n ⁶	<u>tɔ:n</u> ⁵	pik ⁵	ba:n ⁵
สอง	<u>คง</u>	กลับ	บ้าน

5. /tha:⁴/ "คง"

po: ⁴	<u>tha:</u> ⁴	ba? ²	kin ²
พอก	<u>คง</u>	ไม่	กิน

6. /na:⁵/ "นา"

naŋ ²	si: ²	ni: ⁶	<u>na:</u> ⁵	?a:n ³
หนังสือ		นี	นา	อาบ

7. /ba¹ - laŋ⁵/ "คง"

khaw ²	<u>ba¹ - laŋ⁵</u>	nɔ:n ¹	lɛ:w ⁶
เชา	คง	นอน	แล้ว

8. /pəŋ¹ di:¹/ "ควร"

pi: ⁴	<u>pəŋ¹ di:¹</u>	paj ¹
พี่	ควร	ไป

9. /han²/ "เห็น"

pɔ: ⁴	<u>han²</u>	ca? ²	ba? ²	tok ²	lon ¹
พอ	เห็น	จะ	ไม่	อกลง	

10. /?a:t³/ "อาจ"

lu:k ⁴	mu: ²	<u>?a:t³</u>	pik ⁵	wɔ:j ¹
ลูก	หมู	อาจ	กลับ	เรื่อง

2. คำนำออกความเห็นประเทที่ 2 มี 2 คำ คือ

1. /daj⁵/ "ໄກ"

pi: ⁴	<u>daj⁵</u>	paj ¹	?ɛ:w ³
พี่	ໄກ	ไป	เที่ยว

2. /tɔ:ŋ⁵/ "คง"

lu:k ⁴	mu: ²	<u>tɔ:ŋ⁵</u>	sɔ:p ³	wan ¹	ni: ⁶
ลูก	หมู	คง	สอบ	วัน	นี

1.2 คำปฏิเสธ

คำปฏิเสธที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาได้ เท่าที่รวมรวมไว้มีเพียง 1 คำ คือ /ba:³/ "ไม่" แต่เวลาสนทนอาจออกเสียงเป็น /ba:³/ หรือ /ba?²/ ก็ได้
 /ba:³/ "ไม่"

pi: ⁴	<u>ba:</u> ³	paj ¹	ho: <u>ŋ</u> ¹	hian ¹
พี่	ไม่	ไป	โรงเรียน	

2. คำขยายกริยาประเทที่ประกอบด้วยคำกริยา

2.1 คำนำร่อง

คำนำร่องที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาໄก์ เท่าที่รวมรวมไว้มี 3 คำ คือ

1. /nan⁶/ "นั่น"

khaw ²	tha:m ²	ja:n ³	<u>nan</u> ⁶
เข้า	ตาม	อย่าง	นั่น

2. /ni:⁶/ "นี่"

me: ⁴	te:n ³	tua ²	ja:n ³	<u>ni:</u> ⁶
แม่	แต่งตัว		อย่าง	นี่

3. /?i:n³/ "อัน"

no:n ⁶	nia? ⁵	ja:n ³	<u>?i:n</u> ³	daj ⁵	kɔ: ³
หนอง	ทำ	อย่าง	อัน	ໄก์	ไหน

2.2 คำออกความถี่

คำออกความถี่ที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาໄก์เท่าที่รวมรวมไว้มี 3 คำ คือ

1. /cia³/ "ขอย"

ลูก	หมู	ส่ง		จอกหมาย	นา	<u>ขอย</u>

2. /thi:³/ "ขอย, ถี่"

แม่	จำ	มาก	<u>ถี่</u>

3. /bɔ:j³/ "บอย"

pa: ⁵	paj ¹	<u>bɔ:j³</u>
ป่า	ไป	<u>บอย</u>

4. /sa¹ luat⁴/ "เสมอ"

haw ¹	pa? ²	kan ²	<u>sa¹ luat⁴</u>
เรา	พน	กัน	<u>เสมอ</u>

2.3 คำนออกผู้ทำร่วม

คำนออกผู้ทำร่วมที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาໄก้เท่าที่รวมรวมไว้มีเพียง 1 คำ

คือ

/kan²/ "กัน"

la ¹ · ?ɔ:n ³	len ⁵	<u>kan²</u>
เก็ง ๆ	เด่น	<u>กัน</u>

2.4 คำนออกลักษณ์

คำนออกลักษณ์ที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาໄก้เท่าที่รวมรวมไว้มี 3 คำ ¹ คือ

1. /kɔ:n³/ "ก่อน"

pi: ⁴	kin ²	<u>kɔ:n³</u>
พี่	กิน	<u>ก่อน</u>

2. /kam¹ lu:n¹/ "ทีหลัง"

me: ⁴	?u: ⁵	<u>kam¹</u>	<u>lu:n¹</u>
แม่	พูด	<u>ที</u>	<u>หลัง</u>

¹จำนวนของคำนออกลักษณ์นี้ในรูปคำนออกลักษณ์ ซึ่งประกอบด้วยคำว่าที่ และจำนวนเลข

3. /lu:n¹/ "ทีหลัง"

lu:k⁴ mu:² ?im³ lu:n¹
 ลูก หมู อิม ทีหลัง

2.5 คำแยกประเภท

คำแยกประเภทที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาໄค์เท่าที่รวมรวมไว้ใน 31 คำแบ่ง

เป็น

1. คำแยกประเภทที่จำแนกกริยาตามลักษณะการทำกริยา มี 2 คำ คือ

1. /bε:p³/ "แบบ"

lu:k⁴ mu:² ?u:⁵ bε:p³ nɔ:j⁵ caj²
 ลูก หมู พูด แบบ น้อยใจ

2. /ja:n³/ "อย่าง"

nɔ:n⁶ cuaj⁴ ja:n³ tem² caj²
 นอง ช่วย อย่าง เต็มใจ

2. คำแยกประเภทที่จำแนกกริยาตามช่วงเวลาที่ทำกริยามี 5 คำ คือ

1. /ka?²/ "กะ"

khaw² kia?² ka:n² nɔ:n² ka?²
 เชา หัก งาน ส่อง กะ

2. /ŋi:p⁴/ "เงบ"

pi:⁴ nɔ:n¹ ŋi:p⁴ diaw¹
 พี่ นอน เงบ เคี้ยว

3. /nok⁵/ "ยก"

muaj¹ ku:⁴ ni:⁶ ti:² daj⁵ la:j² nok⁵
 นาย คุ น้ำ ตอบ ไก่ หลาย ยก

4. /tɔ:n³/ "ต้น"

nɔ:n⁶ lap² daj⁵ sɔ:n² tɔ:n³
 นั่ง หลบ ໄກ ส่อง ต้น

5. /phat²/ "ผลัก"

lup¹ nia?⁵ ka:n³ sa:m² phat²
 ลุบ ทำ งาน สาม ผลัก

3. คำแยกประเพณีที่จำแนกกริยาตามระบบทางที่ทำกริยามี 6 คำ คือ

1. /ka:w⁵/ "ก้าว"

la:n² dən¹ daj⁵ sɔ:n² ka:w⁵
 หลาน เดิน ໄກ ส่อง ก้าว

2. /ki:¹ lo:¹/ "กิโลเมตร"

khaw² lon⁴ si:⁴ ki:¹ lo:¹
 เชา ลิ่ง สี่ กิ โล เมตร

3. /fut⁵/ "ฟุต"

khaw² khap² hia¹ bin² su:n² sɔ:n² pan¹ fut⁵
 เชา ขับ เครื่องบิน สูง ส่อง พัน ฟุต

4. /met⁵/ "เมตร"

lu:k⁴ mu:² lon⁴ lo:j⁶ met⁵
 ลูก หมู ลิ่ง ร้อย เมตร

5. /jo:t⁴/ "โยชน์"

ba:n⁵ kaj² la:j² lo:j⁶ jo:t⁴
 บ้าน ไกล หลาย ร้อย โยชน์

6. /la:²/ "หลา"

khaw² deñ¹ daj⁵ pan¹ la:²
 เชา เกิน ไก พัน หลา

4. คำแยกประเกทที่จำแนกตามจำนวนครั้งที่ทำกริยาไว้ 6 คำ คือ

1. /khan⁶/ "ครึ่ง"

lu:k⁴ mu:² tho:¹ ma:¹ la:j² khan⁶
 ลูก หมู ไทรศพท์ มา หลาย ครึ่ง

2. /tia⁴/ "ครึ่ง"

me:⁴ ti:² nɔ:n⁶ sa:m² tia⁴
 แม่ ตี หนอง สาม ครึ่ง

3. /thiaw⁴/ "เที่ยว"

lot⁴ wiŋ⁴ sɔ:n² thiaw⁴
 รถ วิ่ง สอง เที่ยว

4. /lɔ:p⁴/ "ร้อน"

pi:⁴ teñ¹ la:j² lɔ:p⁴
 พี เกิน หลาย ร้อน

5. /hon²/ "หน"

pɔ:⁴ ?u:⁵ ki:³ hon²
 พอ หูก กี หน

6. /hɔ:p⁴/ "ร้อน"

nɔ:n⁶ lon⁴ ki:⁴ hɔ:p⁴
 หนอง วิง กี ร้อน

5. คำแยกประเพทที่จำแนกกริยาตามการวัด มี 14 คำ คือ

1. /ka¹- biat³/ "กระเปียก"

maj ⁶	na: ²	so: ²	<u>ka¹ biat³</u>
ไม้	นา	สอง	<u>กระเปียก</u>

2. /ki:¹ lo:¹/ "กีโลกรัม"

cin ⁶	mu: ²	nak ²	so: ²	<u>ki:² lo¹</u>
เนื้อ	หมู	หนัก	สอง	<u>กีโลกรัม</u>

3. /khi:t³/ "ชีค"

ho:m ²	pɔ:m ⁵	na:k ²	si: ⁴	<u>khi:t³</u>
บักชี	หนัก	สี		<u>ชีค</u>

4. /khi:p⁴/ "คีบ"

maj ⁶	kwa:n ⁵	<u>khi:p⁴</u>	diaw ¹
ไม้	瓜	<u>คีบ</u>	เก็บ

5. /ŋa:n¹/ "งาน"

ti: ⁴	din ¹	kwa:n ⁵	sa:m ²	<u>ŋa:n¹</u>
ที่	คืน	瓜	สาม	<u>งาน</u>

6. /ŋok⁵/ "ยก"

naŋ ²	si: ²	na: ²	so: ²	<u>ŋok⁵</u>
หนังสือ	นา	สอง		<u>ยก</u>

7. /niw⁶/ "น้ำ"

pha: ⁵	kwa:n ⁵	si: ⁴	sip ²	so: ²	<u>niw⁶</u>
ผ้า	瓜	สี	ลิบ	สอง	<u>น้ำ</u>

8. /ba:t³/ "ບາທ"

kham¹ nak² ha:⁵ ba:t³
 ອອນ ນັກ ໄກ ບາທ

9. /fut⁵/ "ຟຸກ"

tiaŋ¹ kwa:ŋ⁵ sa:m² fut⁵
 ເຕີຢັງ ກວ້າງ ສາມ ຟຸກ

10. /sa¹ - liŋ²/ "ສລິງ"

we:n² nak² kəŋ³ sa¹ - liŋ²
 ແກ້ວນ ນັກ ຄ່ຽງ ສລິງ

11. /sen⁵/ "ເສັນ"

ta:ŋ¹ ña:w¹ ki:³ sen⁵
 ດັນນ ຍາວ ກື່ ເສັນ

12. /sɔ:k³/ "ສອກ"

luat⁴ ña:w¹ sɔ:ŋ² sɔ:k³
 ຄວາກ ຍາວ ສອງ ສອກ

13. /mi:n³/ (ນາຄຣາກວ່າງ 10 ລິກຮ)

khaw⁵ naj¹ thaŋ² mi:¹ si:⁴ mi:n³
 ຂ້າວ ໃນ ຜັງ ມື່ ສີ່ (ລືບລິກຮ)

14. /haj⁴/ "ໄຈ"

na:¹ kwa:ŋ⁵ sip² haj⁴
 ນາ ກວ້າງ ສີບ ໄຈ

2.6 คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาได้เท่าที่รวมรวมกัน 278 คำ แม้จะเป็น

1. คำวิเศษณ์นิคคำพยางค์เดียวมี 20 คำ คือ

1. /kam³/ "กា"

na: ⁵	dε:n ¹	<u>kam³</u>
หน้า	แคน	<u>กា</u>

2. /khwet⁵/ "คิก"

ta: ²	mon ¹	<u>khwet⁵</u>
ตา	กลม	<u>คิก</u>

3. /cua?⁵/ "จีວะ"

sia ⁵	kha:w ²	<u>cua?⁵</u>
เสือ	ขาว	<u>จีวะ</u>

4. /ci:t³/ "เนียบ"

mi: ¹	jen ¹	<u>ci:t³</u>
เมื่อ	เย็น	<u>เนียบ</u>

5. /tinq⁶/ "หึง"

me:ŋ ¹	non ¹	tɔ:m ²	<u>tinq⁶</u>
แมลงวัน		ตอম	<u>หึง</u>

6. /thæk⁵/ "เอียก, ปึง"

lot ⁵	me: ¹	nε:n ⁵	<u>thæk⁵</u>
รถ	เม็ด	แนน	<u>เอียก</u>

7. /θεp⁵/ "ແບນ"

lun ¹	nɔ:n ¹	<u>θe p⁵</u>
ລູນ	ນອນ	<u>ແບນ</u>

8. /bɛp³/ "ແບນ"

khaw ²	nɔ:n ¹	<u>bɛp³</u>
ເຂາ	ນອນ	<u>ແບນ</u>

9. /piŋ⁵/ "ສົນທິ"

ba:n ⁵	dak ²	<u>piŋ⁵</u>
ບ້ານ	ເຈິຍນ	<u>ສົນທິ</u>

10. /fɪn⁶/ "ເກລືອນກລາກ"

baj ¹	maj ⁶	hia ⁴	<u>fɪn⁶</u>
ກະກາຍ	ເຮືອງ	(ຮາກ)	<u>ເກລືອນກລາກ</u>

11. /fun⁶/ "ເກລືອນກລາກ"

khi: ⁵	ñia ⁵	hia ⁴	<u>fun⁶</u>
ຂຍະ	ເຮືອງ	(ຮາກ)	<u>ເກລືອນກລາກ</u>

12. /lən¹/ "ຮະໜງ"

pi: ⁴	ña:m ¹	<u>lən¹</u>
ີ	ສວມ	<u>ຮະໜງ</u>

13. /swa:⁴/ "ໝັງ"

khon ²	luk ⁵	<u>swa:⁴</u>
ຂຸນ	ດຸກ	<u>ໝັງ</u>

14. /sa:w⁶/ "ເຊັງແຂ້"

ci:⁶ hi:t³ ho:n⁶ sa:w⁶
ຈິ່ງຫົກ ຮອງ ເຊັງແຂ້

15. /sɔ:n⁶/ "ສຄອນ"

nak⁵ lian¹ ñok⁵ mi:¹ sɔ:n⁶
ນັກເຮືອນ ບົກ ມື້ອ ສຄອນ

16. /sɛt⁵/ "ແນວ"

ta:n¹ sa:j² ni:⁶ si:⁴ sɛt⁵
ດານ ສາຍ ນີ້ ດຽວ ແນວ

17. /sɛp²/ "ໄນມື້ວເວາ, ໄນມື້ຮອງຮອບ)

kha¹ nom² ha:j² sɛp²
ຂໍານມ ອາຍ (ໄນມື້ຮອງຮອບ)

18. /sɛ:w⁴/ "ແຂ້ວ"

lun¹ nɔ:n¹ sɛ:w⁴
ລຸນ ນອນ ແຂ້ວ

19. /wɔ:n⁴/ "ວອນ"

ka da:t³ piw² wɔ:n⁴
ກະການ ປິຈາ ວອນ

20. /ha:m⁴/ "ອຣາມ"

dɔ:k³ kham¹ pu:⁵ cu:⁵ lian² ha:m⁴
ຄອກ ດາວເຮືອງ ເລື່ອງ ອຣາມ

2. คำวิเศษณูนิคคำสองพยางค์ 216 คำ แบ่งเป็น

2.1 คำวิเศษณูนิคคำสองพยางค์ประเกหพยางค์คิกกอกันมี 20 คำ

ก็อ

1. /ka:p³ da:p³/ "หมาย, กระถาง"

phom² khəŋ² ka:p³ da:p³
นม แข้ง กระถาง

2. /ka:p⁴ ḡa:p⁴/ (อากว้าง ค้างอยู่เช่นนั้น)

pa:² ?a:⁵ pa:k³ ka:p⁴ ḡa:p⁴
ปลา อ้า ปลา (อากว้าง ค้างอยู่เช่นนั้น)

3. /ka:n⁴ ḡa:n⁴/ "กระหง่าน, พะเนินเทินทึก"

tik² su:n² ka:n⁴ ḡa:n⁴
ตึก สูง กระหง่าน

4. /kit² dit²/ "จู"

ha:ŋ² mu:² san⁵ kit² dit²
หาง หมู ลื้น จู

5. /kim⁵ dim⁵/ "จู"

ka¹ po:ŋ¹ san⁵ kim⁵ dim⁵
กระโปรง ลื้น จู

6. /kut² dut²/ "จู"

tiaw³ san⁵ kut² dut²
กางเกง ลื้น จู

7. /kɔp⁵ kɔp⁵/ "ສະຫັນ" (ກໍາຍຄວາມໜາວ)

nɔ:ŋ⁶ san³ kɔp⁵ kɔp⁵
ນອງ ສັນ ສະຫັນ (ກໍາຍຄວາມກັ້ວ)

8. /kɔk² tɔk²/ "ໜີກ"

nɔ:ŋ⁶ na:⁵ tɔ:¹ kɔk² tɔk²
ນອງ ນາ ບອ ໜີກ

9. /kɔk² dɔk²/ "ແຊີງພອປະນາດ"

hu:² mu:² tom⁵ khɛn² kɔk² dɔk²
ໜ ມູ ຕົມ ແຊີງ (ພອປະນາດ)

10. /kɔt² dɔt² / "ຖື"

ha:ŋ² ma:² san⁵ kɔt² dɔt²
ຫາງ ມາ ສັນ ຖື

11. /kək² dək²/ "ແຊີງນາກ"

khɛp⁴ mu:² khɛn² kək² dək²
ແກບ ມູ ແຊີງ (ແຊີງນາກ)

12. /kəp³ dəp³/ "ໝານ ກຣະຄາງ"

phəm² nɔ:ŋ⁶ khɛn² kəp³ dəp³
ພມ ນອງ ແຊີງ ກຣະຄາງ

13. /kəŋ⁵ dəŋ⁵/ "ປິ່ງກິດ"

lun¹ su:n² kəŋ⁵ dəŋ⁵
ລຸ່ງ ສູງ ປິ່ງກິດ

14. /kεk² dεk²/ "ຂອກ"

na:m⁶ hε:n⁵ kεk² dεk²
ນ້າ ແນ້ ຂອກ

15. /ko?⁵ ηo?⁵/ "ໄນ້ຽກການາ"

na:⁵ ηa:w⁴ ko?⁵ ηo?⁵
ນ້າ ໄ ໄນ້ຽກການາ

16. /kεη⁵ dεη⁵/ "ປັບປຸງ"

pa:⁵ su:η² kεη⁵ dεη⁵
ປ່າ ສູງ ປັບປຸງ

17. /kon⁴ non⁴/ "ພະເນີນເຫີນທຶກ"

tha:n³ ko:η² kon⁴ ηon⁴
ຕານ ກອນ ພະເນີນເຫີນທຶກ

18. /kok⁴ wok⁴/ "ໂກຮກ"

ηo:⁶ pho:m² kok⁴ wok⁴
ນອງ ພອມ ໂກຮກ

19. /khik² khik²/ "ຕິກ ຖ"

lu:k⁴ mu:² khaj⁴ hua² khik² khik²
ລູກ ນຸ້ ຫ້າເຮາະ ຕິກ ບ

20. /kha:k³ la:k³/ "ຄວ່າຄວ່າ"

lot⁴ kaw³ kha:k³ la:k³
ຮດ ເກາ ຄວ່າຄວ່າ

21. /khɔ:p⁴ khɛ:p⁴/ "กรอบแกรบ"

sian² ʔa¹ ñan² dan¹ khɔ:p⁴ khɛ:p⁴
เสียง อะไร คั้ง กรอบแกรบ

22. /khwa:p⁴ khwa:p⁴/ "เสียงคั้งแบบเกี้ยวของหอกกรอบ"

nɔ:n⁶ kiaw⁶ khaw⁵ kiap³ khwa:p⁴ khwa:p⁴
น้อง เกี้ยว ช้าว เกรียบ (เสียงคั้งแบบเกี้ยวของ
หอกกรอบ)

23. /khwa:t⁴ khwa:t⁴/ "แกรอก ๆ"

khaw² kaw² hua² khwa:t⁴ khwa:t⁴
เข้า เก่า หัว แกรอก ๆ

24. /khi li?̥⁵/ "ปีกปี"

la:n² dam¹ khi li?̥⁵
лан กำ ปีกปี

25. /kheŋ⁵ ñeŋ⁵/ "แบบพอมเกร็ง"

khaw² phɔ:m² kheŋ⁵ ñeŋ⁵
เข้า บอม แบบพอมเกร็ง

26. /khɔŋ³ jɔ?̥²/ "ยอง ๆ"

nɔ:n⁶ naŋ⁴ khɔŋ³ jɔ?̥²
น้อง นัง ยอง ๆ

27. /kho:k³ lo:k³/ "คร่ำครรา"

ba:n³ kaw³ kho:k³ lo:k³
บ้าน เก่า คร่ำครรา

28. /khum¹ mum¹/ "ກະຄົມ"

pɔ:⁴ jɛ:n¹ khum¹ mum¹
ພອ ຢືນ ກະຄົມ

29. /khe?² lɛ?²/ "ຄາມເຫຍ (ໄປໝາຍຮອດ)"

nɔ:n⁶ pik⁵ ba:n⁵ khe?² lɛ?²
ນອງ ກລັນ ນ້ານ ຄາມເຫຍ (ໄປໝາຍຮອດ)

30. /khi:⁶ mi:⁶/ "ເປັນເໜີ່ຢັງ"

khaw² dam¹ khi:⁶ mi:⁶
ເຂາ ກໍາ ເປັນເໜີ່ຢັງ

31. /khik² tik²/ "ກໍາແບນຂະນຸກຂະນອມ"

sia⁵ dam¹ khik² tik²
ເສື່ອ ກໍາ ຂະນຸກຂະນອມ

32. /khwɔ:⁵ ɔ:w⁵/ "ພອມເກົງຕົວເລີກໆ"

tɔ:j⁵ phɔ:m² khwɔ:⁵ ɔ:w⁵
ທອຍ ພອມ ແບນພອມເກົງຕົວເລີກໆ

33. /ŋi:k² ŋi:k²/ "ໜຶກ ພ"

la:n² ka¹ nɔ:k⁵ hua² ŋi:k² ŋi:k²
ໜລານ ພັກ ໜ້າ ໜຶກ ພັກ

34. /ŋo:⁵ ŋo:⁵/ "ໂອ"

nɔ:n⁶ haj⁵ ŋo:⁵ ŋo:⁵
ນອງ ຮ້ອງໄທ ໂອ

35. /ŋa:p⁴ ŋa:p⁴/ "งาน ๆ"

lu:k⁴ mu:² ha:w² ŋa:p⁴ ŋa:p⁴
ลูก หมู ห่าว งาน ๆ

36. /ŋɔ:n³ ŋɔ:n³/ "สั่น ควายความชรา"

mɛ:⁴ ?uj⁵ san⁵ ŋɔ:n³ ŋɔ:n³
มา สั่น (ควายความชรา)

37. /ŋɔ:t² ŋɔ:t²/ "เลียง เมื่อん เสียงมอกก็ไม้"

lun¹ kiaw⁶ hu:² mu:² ŋɔ:t² ŋɔ:t²
ลุง เคียว หู หมู (เลียง เมื่อん เสียงมอกก็ไม้)

38. /ŋɔ:k⁵ ŋɔ:k⁵/ "หลัก ๆ"

cak⁵ ka:³ ka¹ nɔ:k⁵ hua² ŋɔ:k⁵ ŋɔ:k⁵
กังก่า 甘 ก้าว หลัก ๆ

39. /ɔ:j¹ wɔ:j¹/ "กริบ"

ba:n⁵ dak² ɔ:j¹ wɔ:j¹
บ้าน เงียน กริบ

40. /ci:⁵ wi:⁵/ "รุขناกเล็ก"

fa:² pen² hu:¹ ci:⁵ wi:⁵
ฝ่า เป็น หู รุขนากเล็ก ๆ

41. /ɔ:5 wɔ:5/ "รุขนากกลาง"

fa:² pen² hu:¹ ɔ:5 wɔ:5
ฝ่า เป็น หู รุขนากกลาง

42. /co:⁵ wo:⁵/ "รูปนาคใหญ่"

fa:² pen² hu:¹ co:⁵ wo:⁵
ฝ่า เป็น หู นาคใหญ่

43. /ce?² we?²/ "จีกไม่มีรศชาติ"

kɛ:² ca:² ce?² we?²
แกง จีก จีกไม่มีรศชาติ

44. /ca:t⁴ la:t⁴/ "เหยี่ยบค"

nɔ:⁶ nɔ:n¹ ca:t⁴ la:t⁴
หนอง หนอง เหยี่ยบค

45. /cɪk² kɪk²/ "ชรีน"

lun¹ dak² cɪk² kɪk²
ลุง เจ็บ ชรีน

46. /co?⁵ co?⁵/ "สันด้วยความกลัว"

nɔ:⁶ san³ co?⁵ co?⁵
หนอง สัน ด้วยความกลัว

47. /co?⁵ fo?⁵/ "จีวะ"

pi:⁴ kha:w² co?⁵ fo?⁵
พี่ ขาว จีวะ

48. /ca?⁵ fa?⁵/ "ลักษณะอวนขาว"

pi:⁴ kha:w² ca?⁵ fa?⁵
พี่ ขาว ลักษณะอวนขาว

49. /cət² lət²/ "เกลี้ยงเกล้า"

tum⁵ kha:w² cət² lət²
ก้ม ชาวด์ เกลี้ยงเกล้า

50. /cəp² cəp²/ "รื้อ รื้อ"

tuj⁵ kiaw⁵ khaw⁵ cəp² cəp²
ศูบ เคียว ข้าวด์ รื้อ ๆ

51. /ciw⁵ ciw⁵/ "เย็นจับใจ"

lom¹ jen¹ ciw⁵ ciw⁵
ลม เย็น (ลักษณะเย็นจับใจ)

52. /con⁵ con⁵/ "ตีว"

nɔ:ŋ⁶ hua² mun² con⁵ con⁵
หนอง หัว หมุน ตีว

53. /cin⁵ cin⁵/ "ตีว"

ba¹- kha:ŋ³ mun² cin⁵ cin⁵
ลูกช้าง หมุน ตีว

54. /cun⁵ lun⁵/ "ล่อนจ้อน"

la:n² pəj² tua² cun⁵ lun⁵
หลาน เป็ดอย ตัว ล่อนจ้อน

55. /cun⁵ ?un⁵/ "ล่อนจ้อน ล้านเลี่ยนไม้มีญม"

lun¹ hua² mot² cun⁵ ?un⁵
ลุง หัวล้าน เลี่ยนไม้มีญม

56. /co:⁴ lo:⁴/ "ໄພລົງ"

faj¹ luk⁵ co:⁴ lo:⁴

ໄພ ລົງ ໄພລົງ

57. /cik² pik²/ "ເລັກ ທ່າ ສູງເກີນຂຶ້ນໄປ"

nɔ:⁶ naŋ⁴ cik² pik²
ນ້ອງ ນັ້ງ (ເລັກ ທ່າ ສູງເກີນຂຶ້ນໄປ)

58. /cɔ:k² pɔ:k²/ (ເລັກ ປ້ອມຫວາງເກີນຂຶ້ນໄປ)

nɔ:⁶ kaw⁵ phom² cɔ:k² pɔ:k²
ນ້ອງ ເກລາ ພມ (ເລັກ ປ້ອມຫວາງເກີນຂຶ້ນໄປ)

59. /ca?⁵ fa?⁵/ "ປ່ຽຈັນລັນ"

na:m⁶ tem² ca?⁵ fa?⁵
ນໍາ ເຄີມ ປ່ຽຈັນລັນ

60. /cɔ:t⁵ ?ɔ:t⁵/ "ສັກຍະ ເປັນຫລຸມຍາວິ"

tha:t³ na:w¹ cɔ:t⁵ ?ɔ:t⁵
ທາກ ຍາວ ສັກຍະ ເປັນຫລຸມຍາວິ

61. /cit² lit²/ "ແຮກຮຸນ"

nɔ:⁶ pen² sa:w² cit² lit²
ນ້ອງ ເປັນ ສາວ ແຮກຮຸນ

62. /ci:t³ phi:t³/ "ແບບແຮກຮຸນ"

nɔ:⁶ nua:m¹ ci:t³ phi:t³
ນ້ອງ ສາຍ (ແບບແຮກຮຸນ)

63. /cok⁵ wok⁵/ " cocci"

na: ⁶	phɔ:m ²	<u>cok⁵</u>	wok ⁵
นา	phon	<u> cocci</u>	

64. /co:k³ co:k³/ "จิก"

na:m ⁶	laj ²	<u>co:k³</u>	co:k ³
นา	ไลล	<u>จิก ๆ</u>	

65. /cim⁵ lim⁴/ "เกี่ยวเกี่ยว"

nɔ:n ⁶	ma: ¹	<u>cim⁵</u>	lim ⁵	kɔ: ⁴	pik ⁵
นอง	นา	<u>เกี่ยว</u>	เกี่ยว	ก	กลับ

66. /cuau⁵ can⁵/ "กระทันหัน"

pa: ⁵	paj	<u>cuau⁵</u>	can ⁵	lam ⁵	paj ¹
ป้า	ไป	<u>กระ</u>	ทันหัน		เกินไป

67. /ñwa?⁵ ñwa?⁵/ "เป็นประกาย"

faj ¹	tɛ:k ³	<u>ñwa?⁵</u>	ñwa? ⁵
ไฟ	แทก	<u>เป็นประกาย</u>	

68. /ñɛk² ñɛk²/ "แกรอก ๆ"

nɔ:n ⁶	kaw ²	hua ²	<u>ñɛk²</u>	ñɛk ²
นอง	เกา	หัว	<u>แกรอก</u>	ๆ

69. /ñik² ñik²/ "ยิก ๆ"

nɔ:n ⁶	kaw ²	hua ²	<u>ñik²</u>	ñik ²
นอง	เกา	หัว	<u>ยิก</u>	ๆ

70. /ño:k⁴ ño:k⁴/ "ນາວໆ"

tua² la:n² hɔ:n⁶ ño:k⁴ ño:k⁴
ຕົວ ພລານ ຮອນ ນາວໆ ນາວໆ

71. /ñup⁵ ñup⁵/ "ຢູນຢືນ"

mot⁵ tɔ:m² kha¹ nom² ñup⁵ ñup⁵
ນຄ ກອມ ຂນນ ຢູນຢືນ

72. /nip⁵ nip⁵/ "ຢູນຢືນ"

mot⁵ tew¹ ñip⁵ ñip⁵
ນຄ ເຕີນ ຢູນຢືນ

73. /ñwa:⁴ ñwa:⁴/ "ເປັນຈຳນວນນາກ ແລະ ໄນຂາກສາຍ"

mɛ:ŋ¹ maw⁴ bin¹ ñwa:⁴ ñwa:⁴
ແມລົງ ເນາ ບິນ ເປັນຈຳນວນນາກ ແລະ ໄນຂາກສາຍ

74. /ñɔ:p³ ñɔ:p³/ "ເຊາ"

phak⁵ hiaw³ ñɔ:p³ ñɔ:p³
ຝັກ ເຫຼວ ເຊາ

75. /ñi:^{?5} ña^{?5}/ "ຢອງ"

kɛ:ŋ² han¹ le:¹ man¹ ñi:^{?5} ña^{?5}
ແກງ ອັງເລ ມັນ ຢອງ

76. /ñwa:k⁴ ñwa:k⁴/ "ຢູ່ວົງ"

khon² khinj¹ luk⁵ ñwa:k⁴ ñwa:k⁴
ຂົນ (ການຕົວ) ລຸກ ຢູ່ວົງ

77. /dɔk² dɔk²/ "คิก ๆ"

mà: ²	swa:j ³	ha:n ²	<u>dɔk²</u>	<u>dɔk²</u>
นาม	แกว่ง	หาง	<u>คิก ๆ</u>	

78. /dɛw³ dɛw³/ "กระແກວ ๆ"

pa: ²	din ⁵	<u>dɛw³</u>	<u>dɛw³</u>
ปลา	คืน	<u>กระແກວ ๆ</u>	

79. /do?⁵ do?⁵/ "กระໄບລັກ ກຣະເພລັກ"

khaw ²	dən ¹	<u>do?⁵</u>	<u>do?⁵</u>
ເຊາ	ເຕີນ	<u>ກຣະໄບລັກ ກຣະເພລັກ</u>	

80. /duk² dik²/ "ຖົກຄິກ"

tɔ:j ⁵	dən ¹	<u>duk²</u>	<u>dik²</u>
ຫ້ອຍ	ເຕີນ	<u>ຖົກຄິກ</u>	

81. /dɔk² dɔk²/ "ດືອກແດັກ"

?ɔ:j ⁵	dən ¹	<u>dɔk²</u>	<u>dɔk²</u>
ຫ້ອຍ	ເຕີນ	<u>ດືອກແດັກ</u>	

82. /dɛk² dɛk²/ ແກ້ກ "

tum ⁵	cak ⁵	<u>dɛk²</u>	<u>dɛk²</u>
ຫຸມ	ຫັກ	<u>ແກ້ກ ๆ</u>	

83. /dɔj³ dɔj³/ "ຮະວິກ"

mɔ:	san ³	<u>dɔj³</u>	<u>dɔj³</u>
ນູ້ອ	ສັນ	<u>ຮະວິກ</u>	

84. /dum⁵ dum⁵/ "คุม ๆ"

pa:⁴ de:n¹ paj¹ dum⁵ dum⁵
พอ เกิน ไป คุม ๆ

85. /tɔ?̥⁵ tɛ?⁵/ "ເທາະແຕກ"

la:n² te:w¹ tɔ?̥⁵ tɛ?⁵
ໜານ ເກີນ ເທາະແຕກ

86. /ta:ŋ² ña:ŋ²/ (ກ້າຍຄວາມໄກຮັກ)

me:⁴ te:w¹ ta:ŋ² ña:ŋ² khin⁵ ma:¹
ແມ ເກີນ (ກ້າຍຄວາມໄກຮັກ) ຂິນ ນາ

87. /tìŋ² tìŋ²/ "ໂກຢີນິພຸກນິຈາ"

me:⁴ te:w¹ paj¹ tìŋ² tìŋ²
ແມ ເກີນ ໄປ ໂກຢີນິພຸກນິຈາ

88. /to:ŋ² ño:ŋ²/ "ໂຫວງ"

nɔ:ŋ⁶ baw¹ to:ŋ² ño:ŋ²
ນອງ ເບາ ໂຫວງ

89. /tìk⁵ kìk⁵/ "ພອສນຄວາ"

nɔ:ŋ⁶ nak² tìk⁵ kìk⁵
ນອງ ພັກ ພອສນຄວາ

90. /tìk⁵ tìk⁵/ "ຕຶກ ๆ "

caj² ten⁵ tìk⁵ tìk⁵
ໄຈ ເກີນ ຕຶກ

91. /tit⁵ t̥i:²/ "ตีกตื๊อ"

ba:n⁵ mit⁴ tit⁵ t̥i:²
บาน มีก ตีกตื๊อ

92. /tin⁶ tin⁶/ "แซก"

khaw² li:¹ kan² tin⁶ tin⁶
เชา ลือ กัน แซก

93. /tum⁶ lum⁶/ "ลักษะ เกือบกลมคิก"

mɔ:n² mon¹ tum⁶ lum⁶
หมอน กลม จันมีลักษะ เกือบกลมคิก

94. /tup⁵ n̥up⁵/ "บวม" จันเกือบหอยลงมา

ta:² tup² tup⁵ n̥up⁵
ตา บวม จันเกือบหอยลงมา

95. /tup⁵ tup⁵/ "คุบ ๆ"

hua² caj² ten⁵ tup⁵ tup⁵
หัว ใจ เค้น คุบ ๆ

96. /təp³ təŋ⁶/ "เทินทาน"

?uj⁶ nom¹ ña:n¹ təp³ təŋ⁶
ยาย นม ยาน เทินทาน

97. /təj⁶ təj⁶/ "ปีก"

na:m⁶ la:j¹ la:n² n̥w:j⁶ təj⁶ təj⁶
น้ำ สาย หวาน ใบ ปีก

98. /tεt⁵ tε:²/ "แทคแท"

na: ²	bik ²	be:n ¹	<u>tεt⁵</u>	<u>tε:²</u>
ปลา	หมึก	แบน	แทคแท	

99. /tɔk⁵ tɔj²/ "กอกโดย"

dɛ:ŋ ¹	dən ¹	<u>tɔk⁵</u>	<u>tɔj²</u>	ju: ³	ja:ŋ ³	kaw ²
แกะ	เกิน	กอกโดย		อยู่	อย่างเดิม	

100. /tɔm⁵ lɔm⁵/ "ลักษณะกลมมีขนาดเล็ก"

ka ¹	thoŋ ²	tɔ:ŋ ⁶	mon ¹	<u>tɔm⁵</u>	<u>lɔm⁵</u>
กระพ	หนอง	กลม	(ลักษณะกลมมีขนาดเล็ก)		

101. /təp⁴ səp⁴/ "ลักษณะที่ยาวจนรุ่มรำ"

sia ⁵	no:ŋ ⁶	ña:w ¹	<u>təp⁴</u>	<u>səp⁴</u>
เสือ	หนอง	ยาว	จนรุ่มรำ	

102. /tɔ:ŋ² ňɔ:ŋ²/ "หวิว"

ka ¹	paw ²	baw ¹	<u>tɔ:ŋ²</u>	<u>ňɔ:ŋ²</u>
กระเบ้า	เบา		หวิว	

103. /tom⁶ tom⁶/ "โกรน ๆ"

lu:k ⁴	mu: ²	lon ⁴	<u>tom⁶</u>	<u>tom⁶</u>
ลูก	หมู	วิ่ง	โกรน ๆ	

104. /ta?² lum⁵/ "มีลักษณะเกือบเป็นวงกลม"

la ¹ - ?ɔ:n ³	wɛ:t ⁴	<u>ta?²</u>	<u>lum⁵</u>
เก็ง ๆ	ล่อน	ในลักษณะเกือบเป็นวงกลม	

105. /təŋ² nəŋ²/ "ໄຕງເຕັງ"

piat² hɔ:j⁵ təŋ² nəŋ²

ກຣະນູ້ ແຂວນ ໄຕງເຕັງ

106. /tɔ?̥⁵ tɛ?̥⁵/ "ເຕະແຕະ"

la:n² tew¹ tɔ?̥⁵ tɛ?̥⁵

ຫລານ ເຕີນ ເຕະແຕະ

107. /nuk² nuk²/ "ໜັນ"

khaw⁵ la:m² niaw² nuk² nuk²

ໜ້າ ນລາມ ແນິຍວ ໜັນ

108. /nian¹ nɛk⁵/ "ອຢາງຮວກເຮົວ"

?ɔ:j⁵ kwa:t³ ba:n⁵ nian¹ nɛk⁵

ອອຍ ກວາກ ບ້ານ ອຢາງຮວກເຮົວ

109. /bo?⁵ bø?⁵/ "ພລານ"

kɛ:ŋ² bo?⁵ bø?⁵

ແກງ ເຄືອກ ພລານ

110. /ba?⁵ ba?⁵/ "ຫັກ ຫາ"

fon² tok² ba?⁵ ba?⁵

ຝົນ ກກ ຫັກ ຫາ

111. /baŋ⁵ baŋ⁵/ "ແຮງຈນມີເສີບກັງອຍຳງນີ້"

na:m⁶ laj² baŋ⁵ baŋ⁵

ນ້າ ໄນ (ແຮງ ຈນມີເສີບກັງອຍຳງນີ້)

112. /ba:⁴ ba:⁴/ "พิมพ์"

ba:⁴ ba:⁴
บ
น
พิมพ์

113. /ba⁴ ba⁴/ "อุบอิบ"

ba:⁶ ba⁴
บ
น
อุบอิบ

114. /bik⁵ bik⁵/ "อิก ๆ"

no:⁶ kin² na:⁶ bik⁵ bik⁵
น
กิน
น้ำ
อิก ๆ

115. /be?² be?²/ "ฉอก ๆ"

pi:⁴ wa:⁴ lu:k⁴ mu:² be?² be?²
พ
(ก)
ว
ลูก
หมู
ฉอก ๆ

116. /puk² luk²/ "จ้าน้ำ"

lu:k⁴ tuj⁵ puk² luk²
ลูก
อวน
จ้าน้ำ

117. /pit² cit²/ "เปี๊ยบ"

din¹ so:² liam⁴ pit² cit²
คิน
สอ
แผลม
เปี๊ยบ

118. /pin⁵ lin⁵/ "สก"

ta¹ wan¹ de:¹ pin⁵ lin⁵
พระอาทิตย์ (มีสี) แคน
สก

119. /pik⁵ sik⁵/ "ນະລອກນະແລກ"

tua² pia?⁵ pik⁵ sik⁵
ຕົວ ເປີກ ນະລອກນະແລກ

120. /pik⁵ sik⁵/ "ເພາະ ๆ"

na:m⁶ ta:² nɔ:j⁶ pik⁵ sik⁵
ນ້ຳ ດາ ນຍຄ ເພາະ

121. /pik² lik²/ "ຈິງ"

nɔ:ŋ⁶ tua² nɔ:j⁵ pik² lik²
ນ້ອງ ຕົວ ເລືກ ຈິງ

122. /pɔk⁵ ɔɔk⁵/ "ເລືກ ๆ ມາຄານລໍາພັງ"

nɔ:ŋ⁵ tew¹ ma:¹ pɔk² ɔɔk²
ນ້ອງ ເຕີນ ມາ (ເລືກ ๆ ມາຄານລໍາພັງ)

123. /pìn⁴ wìn⁴/ "ລັກໝະເກືອບກລມຄິກ"

na:⁶ mon¹ pìn⁴ wìn⁴
ນ້າ ດລມ ລັກໝະເກືອບກລມຄິກ

124. /pən⁵ wən⁵/ "ລັກໝະເກືອບກລມຄິກ (ຂອງລົງທຶນໝາກໃຫຍ່)"

dian¹ mon¹ pən⁵ wən⁵
ພຣະຈັນທຣ ດລມ ລັກໝະເກືອບກລມຄິກ

125. /pa:n⁴ sa:ŋ⁴/ "ລັກໝະບາວຮູງຮັງ"

phom² tu?⁵ n̩a:w¹ pa:n⁴ sa:ŋ⁴
ພມ ຖ້າ ບາວ ລັກໝະບາວຮູງຮັງ

126. /pɔk² lɔk²/ "ຕະແນນະແຂະ"

lun¹ tua² tam³ pɔk² lɔk²
ລຸນ ຕ້ວ ເຕີບ ຕະແນນະແຂະ

127. /puk⁵ suk⁵/ "ຢູ່ຢັງເຫີຝຽງຮູ້ຮັງ"

knɔ:ŋ⁶ pe:ŋ² phom² puk⁵ suk⁵
ນອນ ທ່າ ແມ ຢູ່ຢັງເຫີຝຽງຮູ້ຮັງ

128. /pək⁵ sək⁵/ "ໄນ໌ເຮັບຮອຍ"

na:⁶ kaw⁵ phom² pək⁵ sək⁵
ນ້າ ເກົາ ແມ ໄນ໌ເຮັບຮອຍ

129. /pot² pot²/ "ປຸກ ທໍາ"

liat laj² pot² pot²
ເລືອດ ໄລດ ປຸກ ທໍາ

130. /pit² pit²/ "ຄື່ງ ທໍາ"

na:m⁶ nɔ:j⁶ pit² pit²
ນ້າ ພຍກ ຄື່ງ ທໍາ

131. /pu:t² pu:t²/ "ເສີ່ງນາຍຄົມ"

khaw² tot² pu:t² pu:t²
ເຂາ ນາຍຄົມ ເສີ່ງຄັງ (ແນບເສີ່ງນາຍຄົມ)

132. /phe:⁵ le:⁵/ "ຈໍາ" (ເກີນທີ)

ta¹ wan¹ khin⁵ phe:⁵ le:⁵
ພຣະອາທິໂມ ຂື້ນ ຈໍາ (ເກີນທີ)

133. /pha:⁵ la:⁵/ "แจก"

pa:k³ de:¹ pha:⁵ la:⁵
ปาก แคน แจก

134. /phi:⁵ li:⁵/ "เปง"

pa:k³ buam¹ phi:⁵ li:⁵
ปาก บวม เปง

135. /phi:t³ phi:t³/ "กรอก ๆ"

po:⁴ khon² phi:t³ phi:t³
พอ กรน กรอก ๆ

136. /phi:⁵ li:⁵/ "แรกรุน, แรกเยม, ระเร่อ"

ku¹ la:p³ ba:n¹ phi:⁵ li:⁵
กุหลาบ บาน แบบแรกเยม

137. /phanj² ha:j⁶/ "ไม้ส้มควร"

khaw² ?u:⁵ phanj² ha:j⁶ kha¹ na:t³
เข้า พูด ไม้ส้มควร มาก

138. /phik⁵ phik⁵/ "พลัก ๆ"

liat⁴ laj² phik⁵ phik⁵
เลือก ไอล พลัก ๆ

139. /mia?⁵ mia?⁵/ "เห็นอะหนะ"

tua² niaw² mia?⁵ mia?⁵
ตัว เห็นยา เห็นอะหนะ

140. /mo:⁶ ho:⁶/ "ဓာ"

na:⁶ buam¹ mo:⁶ ho:⁶
နာ ပုမ် ဓာ

141. /ma:k³ ka:k³/ (လိမ္မသား၏ဂေါကချက်)

sia⁵ kha:w² ma:k³ ka:k³
ရှေ့ သာ လိမ္မသား၏ဂေါကချက်

142. /mian¹ mian¹/ "ရိပ်ဟီ"

tian¹ luk⁵ mian¹ mian¹
ဖို့ပုံ လူ ရိပ်ဟီ

143. /ma:p⁴ ma:p⁴/ "ပဲပဲမှု"

to:⁵ man¹ ma:p⁴ ma:p⁴
ဒါး မှု ပဲပဲမှု

144. /mε:p⁴ mε:p⁴/ "ແပဲပဲ၏"

fa:⁶ mε:p⁴ mε:p⁴ mε:p⁴
ဖာ ແပဲပဲ၏

145. /mip⁵ mip⁵/ "ရာပြာရာယ်"

na:m⁶ kha:ŋ⁶ tɔ:ŋ⁶ ta¹ wan¹ mip⁵ mip⁵
နာ ကား ဆွဲး ဆောဘိက် ရာပြာရာယ်

146. /mən⁵ lən⁵/ "ແပဲ့ပဲ၏"

ŋɔ:ŋ⁶ mə:p⁴ lin⁶ mən⁵ lən⁵
နွေ့ ແပဲ့ပဲ၏

147. /jɔ:ŋ³ jɔ:ŋ³/ "สะท้าน (กวยความหน้า)"

nɔ:ŋ⁶ san³ jɔ:ŋ³ jɔ:ŋ³
นอง สัน สะท้าน (กวยความหน้า)

148. /jɔ:ŋ³ jɔ:ŋ³/ "สะท้าน (กวยความกลัว)"

pi:⁶ san³ jɔ:ŋ³ jɔ:ŋ³
พี่ สัน สะท้าน (กวยความกลัว)

149. /jip² jip²/ "ปริบ ๆ"

lun¹ phap⁵ ta:² jip² jip²
ลุน กระพริบ ตา ปริบ ๆ

150. /lɔ:ŋ⁶ nɔ:ŋ⁶/ "งอحنเกื่อบโคง"

pa:⁵ nɔ:n¹ lɔ:ŋ⁶ nɔ:ŋ⁶
ป่า หนอง งอحنเกื่อบโคง

151. /lɛt² lɛt²/ "แบบชอบใจ"

lu:k⁴ mu:² khaj⁴ hua² lɛt² lɛt²
ลูก หมู หัวเรา (แบบชอบใจ)

152. /lɛp² lɛp²/ "ในรัฐกาญจน์"

nɔ:ŋ⁶ ʔɛw³ lɛp² lɛp²
นอง เที่ยว (ในรัฐกาญจน์)

153. /lo:⁶ lo:⁶/ "เลียงนำ้ในคลองช้าง เชี่ยวและแรง"

na:m⁶ laj² lo:⁶ lo:⁶
นำ้ ใน คลองช้าง เชี่ยวและแรง

154. /lɛ:w² lɛ:t²/ "ຄລອງ"

khaw ²	?u: ⁵	<u>lɛ:w²</u>	<u>lɛ:t²</u>
ເຂົາ	ພູກ	<u>ຄລອງ</u>	

155. /lwa:n³ lwa:n³/ "ນາວ"

tua ²	lu:k ⁴	hɔ:n ⁶	<u>lwa:n³</u>	<u>lwa:n³</u>
ກົວ	ດູກ	ຮອນ	<u>ນາວ</u>	

156. /wɔŋ⁵ wɔŋ⁵/ "ໜິງ"

mɛ:n ¹	nɔn ¹	tɔ:m ²	<u>wɔŋ⁵</u>	<u>wɔŋ⁵</u>
ແມດງ	ວັນ	ກອນ	<u>ໜິງ</u>	

157. /wɔŋ⁵ pɔŋ⁵/ (ນີ້ເສີ່ງຄັ້ງແບນນີ້)

nɔŋ ¹	bin ¹	<u>pɔŋ⁵</u>	<u>pɔŋ⁵</u>
ຍຸງ	ມືນ	(ນີ້ເສີ່ງຄັ້ງແບນນີ້)	

158. /wɔŋ⁵ pɔŋ⁵/ "ໄນ໌ເຫັນວິເວວ"

sa ¹	mut ¹	ha:j ²	<u>wɔŋ⁵</u>	<u>pɔŋ⁵</u>
ສມຸດ	ຫາຍ	ໄນ໌	<u>ເຫັນວິເວວ</u>	

159. /wa:w⁴ wa:w⁴/ "ນາວ ຄູ"

me: ⁴	tua ²	hɔ:n ⁶	<u>wa:w⁴</u>	<u>wa:w⁴</u>
ແມ	ຕົວ	ຮອນ	<u>ນາວ ຄູ</u>	

160. /wɔ:n⁴ wɔ:n⁴/ "ວອນ"

nok ⁵	bin ¹	<u>wɔ:n⁴</u>	<u>wɔ:n⁴</u>
ນກ	ມືນ	<u>ວອນ</u>	

161. /wən⁵ wən⁵/ "គោ"

pa:⁴ hua² mun² wən⁵ wən⁵
ឃុំ ឃ្លា ឃ្មុន គោ

162. /wa:p⁴ wa:p⁴/ "រាប ៧"

faj¹ luk⁵ wa:p⁴ wa:p⁴
ឲ្យ ឯក រាប ៧

163. /wu:p⁴ wa:p⁴/ "រូបរាប"

caj² ten⁵ wu:p⁴ wa:p⁴
ឲ្យ ឈេន រូបរាប

164. /wet² wet²/ (បតិវិសោ)

thong¹ piw² wet² wet²
ខែង បតិវ (ិសោ)

165. /sə:⁴ lə:⁴/ "កចិំសីង"

nɔ:⁶ naŋ⁴ sə:⁴ lə:⁴
នំង ដំង កចិំសីង

166. /sik⁵ sak⁵/ "ីឡក"

sia⁵ pia?² sik⁵ sak⁵
តីឡ មើយក ីឡក

167. /se:⁵ le:⁵/

dɛ:t³ ?ɔ:k³ se:⁵ le:⁵
. ឥក ឬក ី

168. /sum⁶ sim⁶/

fa:⁶ mi:t⁴ sum⁶ sim⁶

ฟ้า มีค ชุมกชนัว

169. /son² son²/ (กระเก็น) เป็นฝอย"

na:m⁶ man¹ sa¹ den¹ son² son²

น้ำมัน กระเก็น เป็นฝอย

170. /so?⁵ so?⁵/ "อาการไข้ของเหลวที่มีปริมาณมาก"

lia:t⁴ laj² so?⁵ so?⁵

เลือก ไข้ มีปริมาณมาก

171. /suj² suj²/ "ปรอย ๆ"

fon² tok² suj² suj²

ฝน ตก ปรอย ๆ

172. /suj⁶ suj⁶/ "เย็นสบาย"

lom¹ ma:¹ suj⁶ suj⁶

ลม (พัก) มา เย็นสบาย

173. /si?⁵ si?⁵/ "พร่า ๆ"

fon² tok² si?⁵ si?⁵

ฝน ตก พร่า ๆ

174. /sɔ:t⁴ sɔ:t⁴/ "เสียงหายใจของคนหลับสันิห"

nɔ:t⁶ lap² sɔ:t⁴ sɔ:t⁴

น่อง หลับ สันห (จนมีเสียงหายใจแบบนี้)

175. /swa:t⁴ set⁴/ "ເຜີນ ທ່າ"

khaw² phɔ:³ swa:t⁴ set⁴

ເຂົາ ຖູ້ ເຜີນ ທ່າ

176. /so:k⁴ po:k⁴/ "ມືກຈຸນເກືອບຫາວ"

ka - po:n¹ kaw³ so:k⁴ po:k⁴
ກະໂປງ ເກາ ຈຸນນີ້ມືກຈຸນເກືອບຫາວ

177. /so:p⁴ to:p⁴/ "ສິນເຫຼາ"

la:n² ຖາວ² so:p⁴ to:p⁴
ຫດານ ເຫວາ ສິນເຫຼາ

178. /so:k⁴ to:k⁴/ "ສິນເຫຼາ" (ແນບໄນສນາຍ)

kaj³ dam¹ ຖາວ² so:k⁴ to:k⁴
ໄກ ດຳ ເຫວາ ສິນເຫຼາ (ແນບໄນສນາຍ)

179. /sa:n⁴ la:n⁴/ "ຈັກກໍາ"

lun¹ ji:n¹ sa:n⁴ la:n⁴
ຄຸນ ຍືນ ຈັກກໍາ

180. /ho?̥⁶ ho?̥⁶/ "ເສີ່ງຄັງເຊັ່ນ ເສີ່ງລົມພັກ"

lom¹ ma:¹ ho?̥⁶ ho?̥⁶
ລົມ (ພັກ) ນາ ເສີ່ງຄັງ

181. /ha?⁵ ha?⁵/ "ແອກ ທ່າ"

ma:² saw³ ha?⁵ ha?⁵
ໜາ ອອນ ແອກ ທ່າ

182. /haŋ⁶ haŋ⁶/ "ຫັງໜ້າ"

fon² tok² haŋ⁶ haŋ⁶
ຝນ ຕກ ຫັງໜ້າ

183. /hit³ hit³/ (ລັກຂະສາກ ່)

mi:⁴ ca:¹ hit³ hit³
ນືອ ສາກ (ລັກຂະສາກ ່)

184. /hi?⁵ hi?⁵/ "ພິບີໄຣ"

nɔ:⁶ haj⁵ hi?⁵ hi?⁵
ນອງ ຮອງໃຫ້ ພິບີໄຣ

185. /he⁵ he⁵/ "ຮວມ"

khaw² khaj⁴ hua² he?⁵ he?⁵
ເຂາ ທ້າເຮາະ ຮວມ

186. /ʔaŋ⁶ ʔaŋ⁶/ "ເກົ້ວຍວ"

khon¹ top² mi:¹ ʔaŋ⁶ ʔaŋ⁶
ຄນ ປຽບ ນືອ ເກົ້ວຍວ

187. /ʔum⁴ ʔum⁴/ "ພິນພຳ"

mɛ:⁴ com³ ʔum⁴ ʔum⁴
ແມ ບັນ ພິນພຳ

188. /ʔəŋ⁴ ñəŋ⁴/ "ອຶກ"

tɔ:⁶ kaj⁴ ʔəŋ⁴ ñəŋ⁴
ທອງ ຂັນ ອຶກ

189. /?əŋ² níŋ²/ (พุงยัน)

khi:⁵ pum² nɔ:ŋ⁶ kaj⁴ ?əŋ² níŋ²
พุ่ง หนอง ขัน (พุงยัน)

190. /?in⁴ piŋ⁴/ "ลักษณะอวาน ๆ มีพุง"

lun¹ tua² níŋ³ ?in⁴ piŋ⁴
ลุง ตัว ໄຕ (ลักษณะอวานมีพุง)

191. /?ɔŋ² níŋ²/ (ลงพุงเล็กน้อย)

t :n⁶ pi:⁴ pɔ:ŋ¹ ?ɔŋ² níŋ²
พุ่ง พิ ป่อง (ลงพุงเล็กน้อย)

192. /?op⁴ po:p⁴/ "พังพาบ" (นอนกว่า แท้ไม่สนใจ)

nɔ:ŋ⁶ nɔ:n¹ ?op⁴ po:p⁴
หนอง นอน พังพาบ (นอนกว่า แท้ไม่สนใจ)

193. /?oŋ⁵ moŋ⁵/ "คลักก"

na:m⁶ khun³ ?o⁵ mo⁵
น้ำ ชุม คลักก

194. /?in² piŋ²/ "ลักษณะอวานใหญ"

pɔ:⁴ tuj⁵ ?in² piŋ²
พอ อวาน (ลักษณะอวานใหญ)

195. /?i:⁶ hi:⁶/ "อือ"

ta:² nɔ:ŋ⁶ kha:w² ?i:⁶ hi:⁶
ตา หนอง เชียวน อือ

196. /?ia?⁵ tia?⁵/ "เหลือง" (อราม)

ba - kuaj⁵ - tet⁴ suk² ?ia?⁵ tia?⁵
มะละกอ สุก เหลือง (อราม)

197. /?et⁵ ?et⁵/ "ศีบแนน" (จนอีกอัก)

sia⁵ kap⁵ ?et⁵ ?et⁵
เลือ ศีบ จนอีกอัก

198. /?en⁶ men⁶/ "แซ"

lot⁵ co:t³ ?en⁶ men⁶ ti:⁴ han⁵
รถ จอก แซ ที่ นัน

199. /?uk² puk²/ "จำนำ"

lu:k² mu:² tuj⁵ ?uk² puk²
ลูก นม อวน จำนำ

200. /?ut² tut²/ "จำนำ"

la:n² tuj⁵ ?ut² tut²
 vlan อวน จำนำ

201. /?at² tat²/ "เนื้อแนน"

la:n² tuj⁵ ?at² tat²
 vlan อวน เนื้อแนน

202. /?ɔ:n³ tɔ:n³/ "ระเรื่อ"

lu:k⁴ kɛ:m⁵ dɛ:n¹ ?ɔ:n³ tɔ:n³
ลูก ก้ม แคน ระเรื่อ

2.2 คำวิเศษณุกคำสองพยางค์ ประเกทพยางค์ไม่ติดกันมี 2 คำ

1. /ko?⁵ ko:t³/ "พระเนินเหินทึก"

som ⁵	kɔ: ²	<u>ko?</u> ⁵	kɔ: ²	<u>ko:t³</u>
ส้ม	กอง			พระเนินเหินทึก

2. /ŋɔ:k² ŋɛk²/ "อกไป อกมา, อกเคี้ยว"

ta: ¹	kot ⁵	<u>ŋɔ:</u> ²	kot ⁵	<u>ŋɛk²</u>
ถนน	อก	ไป	อก	มา

3. /ŋɔ:t⁴ ŋɛ:t⁴/ "ลักษณะในส่วน"

phom ²	ŋɔ: ¹	<u>ŋɔ:t⁴</u>	ŋɔ: ¹	<u>ŋɛ:t⁴</u>
บม	หัก			(ลักษณะในส่วน)

4. /ci?² ca?² / "จำนวนไม่มาก แค่หลายครั้ง หลายอย่าง"

me: ⁴	ca: ³	<u>ci?</u> ²	ca: ³	<u>ca?</u> ²
เมม	ชาบ			(จำนวนไม่มาก แค่หลายครั้ง หลายอย่าง)

5. /cɔ:p² cɛp²/ "กินเหงกินเลย"

khaw ²	sɔ:p ⁴	kin ⁴	<u>cɔ:p²</u>	kin ²	<u>cɛp²</u>
เข้า	ชอบ	กิน	เหง	กิน	เลย

6. /co?² co:t⁴/ "พราก ๆ"

ŋɔ: ⁶	din ⁵	<u>co?</u> ²	din ²	<u>co:t⁴</u>
นอง	ก็น			พราก ๆ

7. /dɔ:t² dət²/ "ເງົາ ທ"

nɔ:t⁶ din⁵ dɔ:t² din² dət²
ນອງ ດິນ ແກ້ວ ເງົາ ທ

8. /dîk² dak²/ "ພຣາກ ທ"

nɔ:t⁶ din⁵ dîk² din⁵ dak²
ນອງ ດິນ ພຣາກ ທ

9. /bə?̥⁵ bə:²/ ເກລືອນກລາກ"

ka¹ da:t³ hia⁴ bə?⁵ hia⁴ bə:²
ກະການ ນດນ ເກລືອນກລາກ

10. /bɔ:m⁴ bɛ:m⁴/ "ພື່ມພໍາ"

mɛ:⁴ com³ bɔ:m⁴ com³ bɛ:m⁴
ແມ ບນ ພື່ມພໍາ

11. /phɔ:?² phɛ?²/ ຜູມຫຍົມ, ເສັກນ້ອຍ

khaw² ?u:⁵ phɔ:?² ?u:⁵ phɛ?²
ເຊາ ພູ ຜູມຫຍົມ, ເສັກນ້ອຍ

12. /lɔ?² lɔn⁵/ "ເກລື້ອງເກດາ"

mɛ:⁴ kha:w² lɔ?² kha:w² lɔn⁵
ແມ ຂາວ ເກລື້ອງເກດາ

13. /hi?⁵ hîn⁴/ "ກຽນ"

kɛ:n² hɔ:m² hi?⁵ hɔ:m² hîn⁴
ແກນ ອອນ ກຽນ

3. คำวิเศษณ์ชนิดคำสາມພາຍານมี 4 คำ

1. /kha¹ lin² tin²/ "พระ涅槃"

phaj ²	j̄i:n ¹	<u>kha¹ lin² tin²</u>	ju: ³	han ⁵
ไกร	ปืน	<u>พระ涅槃</u>	อุบ	ที่นั่น

2. /ta¹ lem⁵ khem⁵/ "แทคแทค"

pa: ²	bik ²	p̄ep ⁴	<u>ta¹ lem⁵ khem⁵</u>
ปลา	หนึก	แบน	<u>แทคแทค</u>

3. /ta¹ luk² puk²/ "จាំม่า"

lu:k ³	mu: ²	tuj ⁵	<u>ta¹ luk² puk²</u>
ลูก	หมู	หวาน	<u>จាំม่า</u>

4. /ta¹ la:k³ kha:k³/ "กร้าวกรา"

lot ⁵	thi:p ³	kaw ³	<u>ta¹ la:k³ kha:k³</u>
รถ	จักรยาน	เก่า	<u>กร้าวกรา</u>

4. คำวิเศษณ์ชนิดคำสື່ພາຍານมี 39 คำ ແນ່ງໄດ້ກັບນີ້

4.1 พญาณที่ 1 กับพญาณที่ 2 และพญาณที่ 3 กับพญาณที่ 4 ซึ่งกันมี 9 คำ

1. /ku?⁵ ku?⁵ ma?⁵ ma?⁵/ "ງູ້ ๆ ปลา ๆ"

na: ⁶	?a:n ³	naŋ ² - si: ²	<u>ku?⁵ ku?⁵ ma?⁵ ma?⁵</u>
ນ້າ	ອ່ານ	หนังສື່ອ (ໄກ)	<u>ງູ້ ๆ ปลา ๆ</u>

2. /nup⁵ nup⁵ nap⁵ nap⁵/ "พรິ່ນພຣິ່ນ"

kam ³	bø: ⁵	bin ¹	<u>nup⁵ nup⁵ nap⁵ nap⁵</u>
ປຶເສື່ອ	ມິນ		<u>ພຣິ່ນພຣິ່ນ</u>

3. / d̥ik² d̥ik² -dak² dak² "พราກ ๆ"
 mɛ:w¹ din⁵ d̥ik² d̥ik² dak² dak²
 แมว กົນ พราກ ๆ
4. /baŋ⁵ baŋ⁵ bəŋ⁴ bəŋ⁴/ "ໂຄຣນຄຣາມ"
 lom¹ pat⁵ san²ka¹si:² dan¹ baŋ⁵ baŋ⁵ bəŋ⁴ bəŋ⁴
 ລມ ພັກ ສັງກະສິ ດັນ ໂຄຣນຄຣາມ
5. /bɔm⁴ bɔm⁴ bɛm⁴ bɛm⁴ / "ກະບອດກະແປກ"
 pa:⁵ com³ bɔm⁴ bɔm⁴ bɛm⁴ bɛm⁴
 ປ້າ ບນ ກະບອດກະແປກ
6. /phɔ?² phɔ?² phɛ?² phɛ?² / "ປະປະຢາຍ"
 fon² tok² phɔ?² phɔ?² phɛ?² phɛ?²
 ຝນ ຕກ ປະປະຢາຍ
7. /jɔt² jɔt² jɔ:j¹ jɔ:j¹ / "ກະປົງກະປຽບ"
 na:m⁶ pa¹ pa:¹ laj² jɔt² jɔt² jɔ:j¹ jɔ:j¹
 ນໍາ ປະປາ ໄລດ ກະປົງກະປຽບ
8. /hon² hon² khwa:n² khwa:n² / "ຮູ້ ຖ ຮອ ທ"
 khaw² jɛ:n¹ hon² hon² khwa:n² khwa:n²
 ເຂາ ປືນ ຮູ້ກອງ
9. /hɔ?⁵ hɔ?⁵ hɛ?⁵ hɛ?⁵ / "ຮະວິກຮະຮີ"
 nɔ:n⁶ khaj⁴ hua² hɔ?⁵ hɔ?⁵ hɛ?⁵ hɛ?⁵
 ນົອງ ຫ້າເຮາະ ຮະວິກຮະຮີ

4.2 พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 และพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 ซ้ำกันมี 9 คำ

1. /ka¹ ηa:p⁴ ka¹ ηa:p⁴/ "บาน ๆ"

pa:² ηa:⁵ pa:k³ ka¹ ηa:p⁴ ka¹ ηa:p⁴
ปลา อ่า ปาก บาน ๆ

2. /kha¹ ñik² kha¹ ñik²/ "ปิก ๆ"

ηɔ:⁶ kaw² hau² kha¹-ñik² kha¹ ñik²
นอง เกา หัว ปิก ๆ

3. /kha¹ ñek² kha¹ ñek²/ "งวนอยู่"

me:⁴ li:t⁴ pha:⁵ kha¹ ñek² kha¹ ñek²
แม่ รีก นา งวนอยู่

4. /kha¹ me:p³ kha¹ me:p³/ "แขนว ๆ"

me:w¹ ha:j² caj² kha¹ me:p³ kha¹ me:p³
แมว หาย ใจ แขนว ๆ

5. /ca¹ la:n⁴ ca¹ la:n⁴/ "เชี่ยวกราก"

na:m⁶ laj² ca¹ la:n⁴ ca¹ la:n⁴
น้ำ ไอล เชี่ยวกราก

6. /pɔ:k² wɔ:m² pɔ:k² wɔ:m²/ (เล็ก ๆ ตามลำพัง)

ηɔ:⁶ tew¹ paj¹ pɔ:k² wɔ:m² pɔ:k² (เล็ก ๆ ตามลำพัง)
นอง เกิน ไป

7. /pha¹ lεŋ⁵ pha¹ lεŋ⁵/ "ฉอก ๆ"

na:⁶ thiaŋ² ?uj⁶ pha¹ lεŋ⁵ pha¹ lεŋ⁵
นา เกียง ยา ฉอก ๆ

8. /ta¹ lon⁵ ta¹ lon⁵/ "គីវ"

cun⁴ ca:¹ mun² ta¹ lon⁵ ta¹ lon⁵
 ិង្គា អំនុ គីវ

9. /ta¹ wen⁵ ta¹ wen⁵/ "គីវ ៧"

nɔŋ⁶ phat² ta¹ wen⁵ ta¹ wen⁵
 នង អំនុ គីវ ៧

4.3 พยางค์ទី 1 กับพยางค์ទី 3 ซ้ำกัน พยางค์ទី 2 กับพยางค์ទី 4 มีพยัญชนะตนและ
សระเนื่องกัน កំពង់កំពង់ដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រង មាន 1 គំ

?ek³ ?e:⁵ ?ek³ ?ew² / "ត្រូវបានគ្រប់គ្រងកំពង់កំពង់កំរួចរាល់"

luŋ¹ diat³ ?ek³ ?e:⁵ ?ek³ ?e:w²
 ឯុង ឱេក ត្រូវបានគ្រប់គ្រងកំរួចរាល់

4.4 พยางค์ទី 1 กับพยางค์ទី 3 ซ้ำกัน พยางค์ទី 2 กับพยางค์ទី 4 มีพยัญชนะตน
เนื่องกัน កំពង់កំពង់ដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រង មាន 1 គំ

?en³ ?e?² ?en?³ ?ε:⁵ / "ខេះ ៧ ខេះ ៧"

khon¹ maw¹ tew¹ ?en³ ?ε?² ?en³ ?ε:⁵
 គុណ ឬណា គិន ខេះ ៧ ខេះ ៧

4.5 พยางค์ទី 1 กับพยางค์ទី 3 ซ้ำกัน พยางค์ទី 2 กับพยางค์ទី 4 มีเสียงสระ
វររួមូក្រ និងស្រីលូក្រ ដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រង មាន 3 គំ

1. /kha¹ lε:¹ kha¹ cε:¹ / "ក្រឡក្រឡាយ"

khon¹ tε:k³ kha¹ lε:¹ kha¹ cε:¹
 គុណ ឱេក ក្រឡក្រឡាយ

2. /kha¹ lik² kha¹ tik²/ "ขุกขมอม"

sia⁵ dam¹ kha¹ . lik² kha¹ tik²
 เสือ ก่า ขุกขมอม

3. /ca¹ ləm³ ca¹ kəm³/ "ปะแลน ๆ "

kha¹ nom² wa:n² ca¹ ləm³ ca¹ . kəm³
 ขัน หวาน ปะแลน ๆ

4.6 พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 ซ้ำกัน พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 มีเสียงสระ
 เหนื่องกัน ต่างกันที่เสียงพัญชนะคัน วรรณยุกต์ และพัญชนะท้าย มีเพียง 1 คำ คือ¹
 /?e:⁶ ?e:⁶ ?e:⁶ te:n²/ "เสียงกังลัน"

pa:⁵ diat³ ?e:⁶ le:⁶ ?e:⁶ te:n²
 ป้า เอ็ก เสียงกังลัน

4.7 พยางค์ที่ 1 ซ้ำกับพยางค์ที่ 3 พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 มีเสียงพัญชนะคัน
 เหนื่องกัน ต่างกันที่เสียงสระ วรรณยุกต์ และพัญชนะท้าย มี 6 คำ คือ¹

1. /ba¹ dɔk³ ba¹ da:j¹/ "จริง ๆ ไม่มีคิ"

man¹ man² pɔ:⁴ man¹ ba¹ dɔk³ ba¹ da:j¹
 เชา เหนื่อง พอ เชา จริง ๆ

2. /ba¹ dit² ba¹ diaw³/ "พันทีพันไก"

khaw² ca?² paj¹ ba¹ dit² ba¹ diaw³
 เชา จะ ไง พันทีพันไก

3. /fun⁵ fa?⁵ fun⁵ fa:j¹/ "เกลื่อนกลาก"

ka¹ da:t³ hia⁴ fun⁵ fa?⁵ fun⁵ fa:j¹
 กระกาษ หลน เกลื่อนกลาก

4. /sa¹ pi:t⁵ sa¹ pi:¹/ "ຕະພຶກຕະພົວ"

ນັງ⁶ ?u:⁵ paj¹ sa¹ pi:t⁵ sa¹ pi:¹
ນັງ ພຸກ ໄປ ຕະພຶກຕະພົວ

5. /haŋ¹ ma:⁵ haŋ¹ me:n¹/ "ກ່ຽງ ທ່າ ກລາງ ທ່າ"

ພ⁴ nia⁵ ka:n² haŋ¹ ma:⁵ haŋ¹ me:n¹
ພ ທ່າ ນານ ກ່ຽງ ທ່າ ກລາງ

6. /hem² he:² hem² he:³/ "ປານກລາງ"

ມະນວງ¹ muan⁴ suk² hem² he:² hem² he:³
ມະນວງ ສຸກ ປານກລາງ

4.8 ພຍາກທີ 1 ຫ້າກັນພຍາກທີ 3 ພຍາກທີ 2 ກັນພຍາກທີ 4 ມີເສີ່ງພັນຍຸນະກົນ
ວຽກແລກ ແລະ ພັນຍຸນະຫ້າຍເໜືອນກັນ ຕ່າງກັນທີ່ເສີ່ງສະ ມີ 5 ຄໍາ

1. /ka¹ dɔ:k⁵ ka¹ dɛk⁵/ "ຖຸກຄິກ"

lu:k⁴ mu:² tew¹ ka¹ dɔ:k⁵ ka¹ dɛk⁵
ລູກ ມູ ເຕີນ ຖຸກຄິກ

2. /pat⁵ son⁴ pat⁵ sen⁴/ "ໂຟັດໂຟັດ "

lun¹ tew¹ pat⁵ son⁴ pat⁵ sen⁴
ລຸນ ເຕີນ ໂຟັດໂຟັດ

3. /waj² ŋɔŋ⁴ waj² ŋɛŋ⁴/ " ດະຂອງດະແໜງ "

me:w¹ dən¹ waj² ŋɔŋ⁴ waj² ŋɛŋ⁴
ແມວ ເຕີນ ດະຂອງດະແໜງ

4. /sa¹ lum⁶ sa¹ lim⁶/ "ຂົມກຂົມວ"

fa:⁶ mi:t⁴ sa¹ lum⁶ sa¹ lim⁶ le:w⁴
(ຫອງ)ພໍາ ມືກ ຂົມກຂົມວ

5. /sam⁴ pik⁵ sam⁴ pak⁵/ "ຈ້າວ"

ນວ:⁶ tew¹ sam⁴ pik⁵ sam⁴ pak⁵
ນອງ ເຄີນ ຈ້າວ

4.9 ພຍາກທີ 1 ຂ້າກັບພຍາກທີ 3 ພຍາກທີ 2 ກັບພຍາກທີ 4 ມີເສິ່ງພັນຍຸ່ນະ ແລະ
ເສິ່ງພັນຍຸ່ນະຫ້າຍ ແນ່ອນກັນ ຕ່າງກັນທີ່ເສິ່ງພັນຍຸ່ນະກັນ ແລະ ວຣະຍຸກຕໍ່ມີ 2 ຄໍາ

1. /ba¹ lun⁴ ba¹ cun²/ "ພະຮູງພະຮັງ"

me:⁴ tiw⁵ khua¹ ba¹- lun⁴ ba¹- cun²
ແມ ທຶວ ຂອງ ພະຮູງພະຮັງ

2. /sa¹ bəŋ⁵ sa¹ cəŋ⁴/ "ໄມ້ໄດ້ສີເພຣະກຳໃຈໂຮງເສີໃຈ

na:⁶ pen² sa¹ bəŋ⁵ sa¹ cəŋ⁴
ນ້າ ເປັນ ໄມ້ໄດ້ສີເພຣະກຳໃຈໂຮງເສີໃຈ

4.10 ພຍາກທີ 1 ຂ້າກັບພຍາກທີ 3 ພຍາກທີ 2 ແລະພຍາກທີ 4 ຕ່າງກັນ ມີ 1 ຄໍາ

/sa¹ tok⁵ sa¹ ŋa:n⁶/ "ໄນ້ເພຣະ, ຫ້ວນໆ

ນວ:⁶ ?u:⁵ sa¹ tok⁵ sa¹ ŋa:n⁶
ນອງ ພູກ ໄນ້ເພຣະ, ຫ້ວນໆ

4.11 ທຸກພຍາກຕໍ່ມີພັນຍຸ່ນະກັນ ແນ່ອນກັນ ພຍາກທີ 1 ກັບພຍາກທີ 3 ແລະພຍາກທີ 2
ກັບພຍາກທີ 4 ມີເສິ່ງສະເໜືອນກັນພຍາກທີ 1 ກັບພຍາກທີ 2 ແລະພຍາກທີ 3 ກັບພຍາກທີ 4
ມີວຣະຍຸກຕໍ່ ແລະພັນຍຸ່ນະຫ້າຍ (ດ້ານີ່) ແນ່ອນກັນ ມີ 2 ຄໍາ

1. /dua?² dia?² dua⁵ dia⁵/ "ຄວນເຕີ່ມ"

lu:k mu:² tew¹ dua?² dia?² dua⁵ dia⁵
ຊູ ນູ ເຄີນ ຄວນເຕີ່ມ

2. /mɔ:p³ mɛ:p³ mɔ:⁵ mɛ:⁵/ "พับเพียบเรียบรอຍ"

nɔ:p⁵ naŋ⁴ mɔ:p³ mɛ:p³ mɔ:⁵ mɛ:⁵
น้อย นั่ง พับเพียบเรียบรอຍ

4.12 พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 มีเสียงสระเหมือนกัน พยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 มีเสียงพยัญชนะดั้นเหมือนกัน พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 และพยางค์ที่ 4 มีเสียงวรรษยก และพยัญชนะท้ายเหมือนกัน พยางค์ที่ 1 ต่างจากพยางค์อื่น ๆ มี 4 คำ

1. /ba¹ lin³ tin³ tɔn³/ "รุ่งริง, เป็นชั้นเล็กชั้นน้อย"

sia⁵ put² ba¹ lin³ tin³ tɔn³
เลือ ชา ก รุ่งริง

2. /ba¹ la:k³ ka:k³ kek³/ "ไม่เรียบรอຍ"

nɔ:ŋ⁶ nia?⁵ ?a¹ - naŋ² ba¹ la:k³ ka:k³ kek³
นอง พ่า อะไร ไม่เรียบรอຍ

3. /sa¹ - lo?⁵ so?⁵ sa?⁵/ ไม่เลือก

khaw² kin² sa¹ lo?⁵ so?⁵ sa?⁵
เข้า กิน ไม่เลือก

4. / sa¹ lɔk⁵ ?ɔk⁵ ?ɛk⁵/ (ลักษณะเป็นชอกมุม)

ba:n⁵ pen² sa¹ lɔk⁵ ?ɔk⁵ ?ɛk⁵
บ้าน มีแคน (ลักษณะเป็นชอกมุม)

3. คำขยายกริยาประเทติป্রากฏ์ไก้ทั้งหน้าและหลังคำกริยา

3.1 คำกริยา

คำกริยาที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาได้ เท่าที่รวมรวมไว้มี 67 คำ แม่เป็น

1. คำกริยาที่ป্রากฏ์ไก้เฉพาะหน้าคำกริยาที่ถูกขยาย มี 9 คำ ดังนี้

1. /kɛ:ŋ⁵/ "แกลง"

khaw ²	<u>kɛ:ŋ⁵</u>	tha:m ²	khu: ¹
เข้า	แกลง	ตาม	คุย

2. /kɔj⁴/ "คอย"

lu:k ⁴	mu: ²	<u>kɔj⁴</u>	dən ¹
ลูก	หมู	คอย	เดิน

3. /nɔŋ⁶/ "หยอก"

fon ²	<u>nɔŋ⁶</u>	tok ²	lɛ:w ⁶
ฟัน	หยอก	ตก	แลว

4. /pi'an¹/ "เพียร, พยายาม"

pi: ⁴	<u>pian¹</u>	so:j ²	pha: ⁵
พี่	เพียร	สอน	ผ้า

5. /pha:¹ ja:¹ ja:m¹/ "พยายาม"

pa: ⁵	<u>pha:¹</u>	<u>ja:¹</u>	<u>ja:m¹</u>	ta:m ²	kom ¹
ป้า	พยายาม			จูก	กะเกียง

6. /fan⁴/ "รื้อ"

pi: ⁴	<u>fan⁴</u>	paj ¹	hon ¹ hian ¹
พี่	รื้อ	ใบ	โรงเรียน

7. /jut²/ "หยุด"

na:¹ li ka:² jut² dən¹

นาพิกา หยุด เดิน

8. /ləm⁴/ "เริ่ม"

khu:¹ ləm⁴ sɔ:n² naŋ² si:²

คู เริ่ม สอน หนังสือ

9. /tət² sa:³/ "อุตสาห์"

pi:⁴ tət² sa:³ fəŋ¹

พี่ อุตสาห์ พัง

2. คำกริยาที่ปรากฏให้เฉพาะหลังคำกริยาที่ถูกขยาย เท่าที่รวมรวมไว้มี 50 คำ
แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 คำกริยาที่ไม่ปรากฏรวมกับคำแยกประเภทมี 27 คำ คือ

1. /keŋ³/ "เกง"

lu:k⁴ mu:² hian¹ keŋ³

ลูก หมู เรียน เกง

2. /kɔj⁴/ "คอย"

lu:k⁴ mu:² dən¹ kɔj⁴

ลูก หมู เดิน คอย

3. /kwən³/ "ชำนาญ"

khaw² khap² lot⁵ kwən³

เข้า ขับ รถ ชำนาญ

4. /khin⁵/ "ချို့"

lu:k⁴ mu:² tuj⁵ khin⁵
 ခြုံ မှူ ဗား ချို့

5. /khaw⁵/ "ချော်"

mi:t⁴ n̥ap⁵ tat² ka¹ da:t³ khaw⁵
 ကရာရိခြာ တိုင် ကရာရိခြာ

6. /khwam⁵/ "ကျော်"

la:n³ no:n¹ khwam⁵
 လွန် နွန် ကျော်

7. /na:m¹/ "ဆာယ"

pi:⁴ waj⁵ ŋa:m¹
 ပါ ဦး ဆာယ

8. /na:j²/ "ဟနာယ"

no:n⁶ no:n¹ ŋa:j²
 နွန် နွန် ဟနာယ

9. /na:j⁴/ "ဗာယ"

kha¹ nom² ni:⁶ n̥ia?⁵ ŋa:j⁴
 ဗျာ ဗျာမ် ဦး ဘာ ဗာယ

10. /ca:⁶/ "ဗာ"

pi:⁴ ?u:⁵ ca:⁶
 ပါ ဗျာ ဗာ

11. /cop²/ "ຈບ"

pi:⁴ hian¹ cop²
พี เรียน ຈບ

12. /daŋ¹/ "ຕັງ"

mɛ:⁴ dən¹ daŋ¹
ແມ ເດີນ (ເລື່ອງ) ຕັງ

13. /daj⁵/ "ໄກ"

lu:k⁴ mu:² sɔ:p³ daj⁵
ລູກ ນຸ້ມ ສອນ ໄກ

14. /din⁵/ "ດິນ"

lu:k⁴ nɔ:n¹ din⁵
ລູກ ນອນ ດິນ

15. /tam³/ "ທຳ"

hia¹ bin¹ bin¹ tam³
ເຂົ້າອິນ ບິນ ທຳ

16. /thu:k³/ "ຫຼົກ"

nɔ:ŋ⁶ tɔ:p³ thu:k³
ນອນ ຕອນ ຫຼົກ

17. /paj¹/ "ໄປ"

khu:¹ dən¹ paj¹
ຄູ ເດີນ ໄປ

18. /pɛ:⁶/ "ຢ່າວ"

nɔ:⁶ tiw⁵ sa:⁶ pɛ:⁶
ນອງ ຖືວ ສາວ ຢ່າວ

19. /pen²/ "ເປັນ"

pi:⁴ pak² pha:⁵ pen²
ພີ ພັກ ພາ ເປັນ

20. /ma:¹/ "ມາ"

lu:k⁴ mu:² tho:¹ la¹ sap² ma:¹
ລູກ ມູ ທໂຫ ລາ ສັບ ມາ

21. /mɔ:⁴/ "ມາຍ, ອລອງ"

khaw² caj⁶ ŋa:n¹ mɔ:⁴
ເຂາ ໄຈ ນານ ມາຍ

22. /lon¹/ "ລົງ"

pa:⁵ dam¹ lon¹
ປ້າ ດຳ ລົງ

23. /wo:j¹/ "ເຮົວ"

pi:⁴ lon⁴ wo:j¹
ພີ ລົງ ເຮົວ

24. /sam⁶/ "ສຳ"

mε: ⁴	?u: ⁵	<u>sam</u> ⁶
ແມ	ຟຸ	<u>ສຳ</u>

25. /su:ŋ²/ "ສູງ"

wa:w ⁴	lɔ:j ¹	<u>su:ŋ</u> ²
ວາວ	ລອຍ	<u>ສູງ</u>

26. /sa¹ ke:ŋ¹/ "ຕະແຄງ"

nɔ:ŋ ⁶	nɔ:n ¹	<u>sa¹</u> <u>ke:ŋ¹</u>
ນອງ	ນອນ	<u>ຕະແຄງ</u>

27. /?ɔ:k³/ "ອອກ"

khaw ²	kɛ? ²	nɔ:ŋ ¹	<u>?ɔ:k³</u>
ເຂົາ	ແກະ	ນອງ	<u>ອອກ</u>

2.2 ຄໍາກວຽາທີ່ປາກນູ້ຮ່ວມກັບຄໍາແຍກປະເກມີ 22 ຄໍາ ຕື່ອ

1. /kaj⁴ kaj⁴/ "ເນື່ອຫນາຍ"

pi: ⁴	hian ¹	ja:ŋ ³	<u>ka:j⁴</u> <u>ka:j⁴</u>
ີ	ເວີນ	ອຍາງ	<u>ເນື່ອຫນາຍ</u>

2. /ken² caj²/ "ເກຮັງໃຈ"

nɔ:ŋ ⁶	tha:m ³	ja:ŋ ³	<u>ken²</u> <u>caj²</u>
ນອງ	ດາມ	ອຍາງ	<u>ເກຮັງໃຈ</u>

3. /kho:t⁵ kho:t³/ "ໂກຮັດ ທ່າ"

pɔ:⁴ ?u:⁵ bɛ:p³ kho:t³ kho:t³
ພວ ພກ ແບນ ໂກຮັດ ທ່າ

4. /khi:⁵ ca?⁵/ "ຮັງເກີບຈ"

nɔ:n⁶ phɔ:³ ja:n³ khi:⁵ ca?²
ນອນ ນອນ ອຍາງ ຮັງເກີບຈ

5. /cia³ thi:²/ "ເຊື່ອດືດ້ວ"

khaw² fan¹ pɔ:⁴ ?u:⁵ ja:n³ cia³ thi:²
ເຂາ ພັງ ພວ ວຸນ ອຍາງ ເຊື່ອດືດ້ວ

6. /di:¹ caj²/ "ດີໃຈ"

lu:k⁴ mu:² top² mi:¹ ja:n³ di:¹ caj²
ລູກ ມູ ປຽບ ມືອ ອຍາງ ດີໃຈ

7. /du:¹ khwɛ:n¹/ "ຄູດຄົມ"

khaw² tha:m² ja:n³ du:¹ khwɛ:n¹
ເຂາ ດາມ ອຍາງ ຄູດຄົມ

8. /du:¹ thu:k³/ "ຄູດຄົມ"

khaw² ?u:⁵ bɛ:p³ du:¹ thu:k³
ເຂາ ພກ ແບນ ຄູດຄົມ

9. /tok² caj²/ "ຕົກໃຈ"

nɔ:n⁶ ?u:¹ tha:n¹ ja:n³ tok² caj²
ນອນ ອຸຫານ ອຍາງ ຕົກໃຈ

10. /thu:k³ caj²/ "ຖុកីច"

pi:⁴ khaj⁴ hua² ja:n³ thu:k³ caj²
ី គ្រោះ ឃាយ ឈាយ ឬកីច

11. /nɔ:g⁶ caj²/ "នំបិច"

lu:k⁴ mu:² ?u:⁵ ja:n³ nɔ:g⁶ caj²
ូ ុំ ុំ ឈាយ ឬកីច

12. /pɔ:¹ caj²/ "ពុវិច"

pi:⁴ phɔ:³ ja:n³ pɔ:¹ caj²
ី មែង ឈាយ ឬកីច

13. /phit² wan²/ "ិកវង"

khu:¹ sa:j³ hua² ja:n³ phit² wan²
ក្បួ សោយ ឃាយ ឈាយ ិកវង

14. /mot² he:n¹/ "អំករោង"

me:⁴ naŋ⁴ ja:n³ mot² he:n¹
ឈោ ឯង ឈាយ អំករោង

15. /jej⁶ jej⁶/ "ឱយ ឱយ"

pi:⁴ khaj⁴ hua² ja:n³ jej⁶ jej⁶
ី គ្រោះ ឃាយ ឈាយ ឱយ ឱយ

16. /waj⁶ caj²/ "វើវិច"

khaw² fa:k³ faŋ² ja:n³ waj⁶ caj²
ខោ ធភក ធន ឈាយ វើវិច

17. /su^{?2} pha:p⁴/ "ສຸກາພ"

nu:⁶ tak⁵ ja:³ su^{?2} pha:p⁴
ນອງ ທັກ ອ່າງ ສຸກາພ

18. /sc:p⁴ caj²/ "ຂອບໃຈ"

lu:k⁴ mu:² khaj⁴ hua² ja:³ sc:p⁴ caj²
ລູກ ນຸ້ມ ທ້າເຮະ ອ່າງ ຂອບໃຈ

19. /han² caj²/ "ເຫັນໃຈ"

pi:⁴ ?u:⁵ bε:p³ han² caj²
ີ ພົກ ແບບ ເຫັນໃຈ

20. /hu:⁶ caj²/ "ຮູໃຈ"

me:⁴ tha:m² ja:³ hu:⁶ caj²
ແມ ດານ ອ່າງ ຮູໃຈ

21. /?aw¹ caj²/ "ເອາໃຈ"

pi:⁴ ?u:⁵ ja:³ ?aw¹ caj²
ີ ພົກ ອ່າງ ເອາໃຈ

22. /?en¹ du:¹/ "ເອັນຄູ"

pi:⁴ phɔ:³ lu:k⁴ mu:² ja:³ ?en¹ du:¹
ີ ນອງ ລູກ ນຸ້ມ ອ່າງ ເອັນຄູ

2.3 คำกริยาที่จะปรากฏร่วมกับคำแยกประเภทหรือไม่ก็ได้ มี 1 คำ คือ

/di:¹/ "ดี"

khaw ²	?u: ⁵	<u>di:¹</u>
เข้า	พูด	<u>ดี</u>

khaw ²	pit ²	sɔ: ¹	ja: ³	<u>di:¹</u>
เข้า	ปิก	ของ	อย่าง	<u>ดี</u>

3. คำกริยาที่ปรากฏได้ทั้งหน้าและหลังคำกริยาที่ถูกขยาย เน่าที่รวมรวมกันมี 5 คำ
แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 คำกริยาที่ไม่ปรากฏร่วมกับคำแยกประเภทเมื่ออุณหสัngคำกริยาที่ถูกขยาย มี 1 คำ
คือ

1. /ca:⁴ŋ/ เป็น" (เข้าใจ)

khaw ²	<u>ca:⁴ŋ</u>	?u: ⁴
เข้า	เป็น (เข้าใจ)	พูด

khaw ²	?u: ⁴	<u>ca:⁴ŋ</u>
เข้า	พูด	<u>เป็น</u>

3.2 คำกริยาที่ปราศจากร่วมกับคำแยกประเกทเมื่ออัญหลังคำกริยาที่ถูกขยายมี

4 คำ ศีอ

1. /khaw⁵ caj²/ "เข้าใจ"

pi: ⁴	<u>khaw⁵ caj²</u>	?u: ⁵
พ	<u>เข้าใจ</u>	พูด

pi: ⁴	?u: ⁵	ja: ³	<u>khaw⁵ caj²</u>
พ	พูด	อย่าง	<u>เข้าใจ</u>

2. /khi:⁵ kha:n⁶/ "ชี้เก็บจ"

nɔ: ⁶	<u>khi:⁵ kha:n⁶</u>	khian ²
หนอง	<u>ชี้เก็บ</u>	เขียน

nɔ: ⁶	khian ²	ja: ³	<u>khi:⁵ kha:n⁶</u>
หนอง	เขียน	อย่าง	<u>ชี้เก็บจ</u>

3. /tan⁵ caj²/ "ตั้งใจ"

lu:k ⁴	mu: ²	<u>tan⁵ caj²</u>	hian ¹
ลูก	หมู	<u>ตั้งใจ</u>	เรียน

lu:k ⁴	mu: ²	hian ¹	ja: ³	<u>tan⁵ caj²</u>
ลูก	หมู	เรียน	อย่าง	<u>ตั้งใจ</u>

4. /tem² caj²/ "เต็มใจ"

lun ¹	<u>tem² caj²</u>	cuaj ⁴
ลุง	<u>เต็มใจ</u>	ช่วย

lun ¹	cuaj ⁴	ja: ³	<u>tem² caj²</u>
ลุง	ช่วย	อย่าง	<u>เต็มใจ</u>

3.2 คำบ่งเวลา

คำบ่งเวลาที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาให้เท่าที่รวมรวมไว้มี 10 คำ แบ่งเป็น

1. คำบ่งเวลาที่ปรากฏหน้าคำกริยา มี 8 คำ คือ

1. /kam¹ phɔ:ŋ¹ ha:²/ "เพิ่ง"

me: ⁴	kam ¹	phɔ:ŋ ¹	ha: ²	pai ¹
แม	<u>เพิ่ง</u>			ไป

2. /kam¹ laŋ¹/ "กำลัง"

fon ²	kam ¹	laŋ ¹	tok ²
ยน	<u>กำลัง</u>		อก

3. /ka:⁴ ha:²/ "เพิ่ง"

po: ⁴	ka: ⁴	ha: ²	tɛ:n ³
พอ	<u>เพิ่ง</u>		คืน

4. /kəj¹/ "เคย"

pi: ⁴	kəj ¹	paj ¹	phu: ¹	ket ²
พี่	<u>เคย</u>	ไป	ภูเก็ต	

5. /ca?²/ "จะ"

lu:k ⁴	mu: ²	ca? ²	ma: ¹
ลูก	หมู	<u>จะ</u>	นา

6. /nang²/ "ยัง"

pa: ⁵	<u>nang</u> ¹	nia? ⁵	kha-nom ²
ปា	<u>ยัง</u>	ท่า	ขนม

7. /daj⁵/ "ໄກ"

pi: ⁴	<u>daj</u> ⁵	pa? ²	pian ³
ปີ	<u>ໄກ</u>	พນ	ເພອນ

8. /him¹/ "ເກືອບ"

me: ⁴	<u>him</u> ¹	pen ²	lom ¹
ມໍາ	<u>ເກືອບ</u>	ເປັນ	ຄມ

2. คำนิ้งเวลาที่ปรากฏหลังคำกริยา มี 2 คำ คือ

1. /ju:³/ "ອຸຍ"

pi: ⁴	nia? ⁵	ka:n ²	<u>ju:³</u>
ປີ	ທ່ານ	<u>ອຸຍ</u>	

2. /le:w⁶/ "ແລວ"

lu:k ⁴	mu: ²	ma: ¹	<u>le:w⁶</u>
ລູກ	ໜູນ	ນາ	<u>ແລວ</u>

3.3 คำนิ้งความสำคัญ

คำนิ้งความสำคัญที่ทำหน้าที่เป็นคำขยายกริยาໄກ เท่าที่รวมรวมໄกมี 6 คำ
แบ่งเป็น

1. คำนิ้งความสำคัญที่ปรากฏหน้าคำกริยา มี 4 คำ คือ

1. /khε:⁴/ "ແກ"

khaw ²	<u>khε:⁴</u>	cep ²	me: ¹
ເຂົາ	<u>ແກ</u>	ເຈິບ	ນືອ

2. /thiŋ² kap²/ "ถึงกับ"

me: ⁴	<u>thiŋ²</u>	<u>kap²</u>	sa ¹ -duŋ ⁵
เม	<u>ถึง</u>	<u>กับ</u>	<u>สะก</u> ^ง

3. /phian¹ te:³/ "เพียงแต่"

pi: ⁴	<u>phian¹</u>	<u>te:³</u>	ti:n	khwa:j ²
พ	<u>เพียง</u>	<u>แต</u>	<u>ติ</u> น	สาย

4. /mɔ:k⁴/ "แค่"

nɔ:ŋ ⁴	<u>mɔ:k⁴</u>	pen ²	lom ¹
ນອ	<u>แค</u>	เป็น	ลม

2. คำบอกความสำคัญที่ปรากฏหลังคำกริยา มี 2 คำ คือ

1. /ba¹ da:j¹/ "เห่านั้น"

pɔ: ⁴	tha:m ²	nɔ:ŋ ⁶	<u>ba¹ da:j¹</u>
พอ	ตาม	ນອ	<u>เห่าน</u> ^น

2. /ta¹ ?an⁵/ "เห่านั้น"

lu:k ⁴	mu: ²	pen ²	wat ²	<u>ta¹ ?an⁵</u>
ลูก	หมู	เป็น	หวัด	<u>เห่าน</u> ^น

คำบอกจำนวน

คำบอกจำนวนที่หาน้ำที่เป็นคำขยายกริยา ได้ เห่าที่ร่วมรวมก็มี 29 คำ¹

แบบเป็น

¹ จำนวนของคำบอกจำนวนนี้ไม่รวมจำนวนเลขที่มีใช้ในการดินล้ำพูน

1. คำนองจำนวนประเพณีที่ 1 มี 4 คำ คือ

1. /ki:³/ "กี"

lu:k ⁴	mu: ²	ma: ¹	<u>ki:³</u>	tia ⁴
ลูก	หมู	นา	<u>กี</u>	ครึ่ง

2. /ku:⁴/ "กู"

me: ⁴	tha:m ²	<u>ku:⁴</u>	wan ¹
แม่	ตาม	<u>กู</u>	วัน

3. /kəŋ³/ "ครึ่ง"

pi: ⁴	nɔ:n ¹	<u>kəŋ³</u>	cua ⁴ mo:n ¹
พี่	หนอง	<u>ครึ่ง</u>	ชัวโน้ม

4. /la:j²/ "หลาย"

lu:k ⁴	mu: ²	nak ²	<u>la:j²</u>	ki: ¹ lo ¹
ลูก	หมู	หนัก	<u>หลาย</u>	กีโล

2. คำนองจำนวนประเพณีที่ 2 มี 25 คำ แบ่งเป็น

2.1 คำนองจำนวนประเพณีที่ 2 ที่ปราศจากคำกริยา มี 1 คำ คือ

/ca:t⁴/ "มาก"

kha ¹ nom ²	<u>ca:t⁴</u>	lam ¹
ขنم	<u>มาก</u>	อะรอย

lu:k ⁴	mu: ²	ma: ¹	<u>ca:t⁴</u>	la:j tia ⁴
ลูก	หมู	นา	<u>มาก</u>	หลายครึ่ง

¹ คำนองจำนวน /ca:t⁴/ "มาก" นี้ ถ้าปราศร่วมกับคำนองจำนวน คำอื่น ๆ จะมีคำแหงอยู่หลังคำกริยา

2.2 คำออกจำนวนประเพทที่ 2 ที่ปรากฏหลังคำกริยามี 24 คำ คือ

1. /kən¹ kha¹ na:t³/ "เกินไป"

khaw ²	te:ŋ ³	tua ²	<u>kən¹ kha¹ na:t³</u>
เข้า	แตงค์		<u>เกินไป</u>

2. /kən¹ paj¹/ "เกินไป"

lom ¹	hɛ:ŋ ¹	<u>kən¹</u>	paj ¹
ลม	แรง		<u>เกินไป</u>

3. /kha¹ na:t³/ "มาก"

na:m ⁶	jen ¹	<u>kha¹ na:t³</u>
น้ำ	เย็น	<u>มาก</u>

4. /ŋa:w⁵/ "จัง"

ba ¹ muan ⁴	som ⁵	<u>ŋa:w⁵</u>
มะม่วง	เบรื้อง	<u>จัง</u>

5. /nak⁵/ "มาก"

na:m ⁶	thuam ⁵	<u>nak⁵</u>
น้ำ	หวาน	<u>มาก</u>

6. /nak⁵ kɛ:¹/ "ที่เกี่ยว"

lu:k ⁴	mu: ²	keŋ ³	<u>nak⁵ kɛ:¹</u>
ลูก	หมุน	เกง	<u>ที่เกี่ยว</u>

7. /nɔ:j⁴/ "หนอง"

khɔ: ²	paj ¹	<u>nɔ:j⁴</u>
ขอ	ไป	<u>หนอง</u>

8. /nɔ:j⁵/ "น้อย"

kha ¹	nom ²	mi: ¹	<u>nɔ:j⁵</u>
ขัน	มี		<u>นอย</u>

9. /nɔ:j⁵ diaw¹/ "นิคเกี้ยว"

mɛ: ⁴	com ⁵	<u>nɔ:j⁵</u>	<u>diaw¹</u>
แม่	บัน		<u>นิคเกี้ยว</u>

10. /baj⁵ t̥a:w⁴/ "เหลือเกิน"

lu:k ⁴	mu: ²	na: ⁵	hak ⁵	baj ⁵	na: ⁵	hak ⁵	<u>t̥a:w⁴</u>
ลูก	หมู	นำรัก					<u>เหลือเกิน</u>

11. /pa¹ lə?⁵/ "มาก"

kho:n ²	kin ²	mi: ¹	<u>pa¹</u>	<u>lə?</u>
อาหาร	มี		<u>มาก</u>	

12. /pa¹ lə?⁵ pa¹ tə:²/ "มากมาย"

lu:k	mu: ²	mi: ¹	ta:n ¹	<u>pa¹ lə?⁵</u>	<u>pa¹ tə:²</u>
ลูก	หมู	มี	เงิน		<u>มากมาย</u>

13. /pa¹.lam⁶ pa¹ lia²/ "นักหนา"

khaw ²	?u: ⁵	?a n̥aŋ ²	<u>pa¹.lam⁶</u>	<u>pa¹ lia²</u>
เข้า	พูด	อะไร		<u>นักหนา</u>

14. /pɔ:¹ di:¹/ "พอกี"

nɔ:n ⁶	nak ²	<u>pɔ:¹</u>	<u>di:¹</u>
นอง	หนัก		<u>พอกี</u>

15. /pɔ:¹ ha:j⁶ pɔ:¹ di:¹/ "พอเหมะ พอครัว"

khaw ²	?ia? ⁵	<u>pɔ:¹</u>	<u>ha:j⁶</u>	<u>pɔ:</u>	<u>di:¹</u>
เข้า	ท่า			<u>พอเหมะพอครัว</u>	

16. /put² tho?⁵/ "เหลือเกิน"

na:m⁶ hɔ:n⁶ put² tho?⁵
นำ ร้อน เหลือเกิน

17. /phɔ:ŋ⁴/ "บ้าง"

khɔ:² kin² kha:w⁵ phɔ:ŋ⁴ lɔ:¹
ຂອ កິນ ຂ້າວ บ້າງ ສີ

18. /mɔ:k⁴ kam¹ pɔ:¹/ "ພອຄວາມ"

ba¹ pha:ŋ² som⁵ mɔ:k⁴ kam¹ pɔ:¹
ນະປ່ຽນ ເປົ້າຍວ ພອຄວາມ

19. /mɔ:k⁴ ha:j⁶ mɔ:k⁴ di:¹/ "ພອປະນາດ"

nɔ:ŋ⁶ nak² mɔ:k⁴ ha:j⁶ mɔ:k⁴ di:¹
ນອງ ນັກ ພອປະນາດ

20. /mian² kan²/ "ເໜືອນກັນ"

khon¹ ma:¹ mian kan²
ຄົນ ມາ ເໜືອນກັນ

21. /lam⁶ paj¹/ "ເກີນໄປ"

lu:k⁴ mu:² tuj⁵ lam⁶ paj¹
ລູກ ມູ ອຸນ ເກີນໄປ

22. /lam⁶ lia²/ "ນັກທ່າ"

pɔ:⁴ nia?⁵ ?a¹ ñan² lam⁶ lia²
ພວ ທ່າ ອະໄຮ ນັກທ່າ

23. /lam⁶ ha:j⁶/ "ເກີນໄປ"

nɔ:ŋ⁶ ?u:⁵ lam⁶ ha:j⁶
ນອງ ພູ ເກີນໄປ

24. /tε:⁶ wa:⁴/ "พรีง"

pi:⁴ ŋa:m¹ tε:⁶ ŋa:m¹ wa:⁴
พ สว ย พรีง

3.4 คำไม่ใช่เฉพาะ

คำไม่ใช่เฉพาะที่ทำหน้าที่เป็นคำช่วยกริยาได้ เท่าที่รวมรวมไว้มี 6 คำ แบ่งเป็น

1. คำไม่ใช่เฉพาะที่ประกอบหน้าคำกริยา มี 1 คำ คือ

/ca¹ daj¹/ "ทำไป"

nɔ:⁶ ca¹ daj¹ tuj⁵
น อง ทำไป อวน

2. คำไม่ใช่เฉพาะที่ประกอบหัวคำกริยา มี 4 คำ คือ

1. /ki:³/ "ก"

mɛ:⁴ ti:² lu:k⁴ mu:² ki:³ tia⁴
แม ต ลูก หมู ก ที่

2. /ca¹ daj¹/ "อย่างไร"

pi:⁴ tɛ:ŋ³ tua² ca¹ daj¹
พ แตง ตัว อย่าง ไร

3. /ja:ŋ³ daj¹/ "อย่างไร"

mɛ:⁴ wa:⁴ ja:ŋ³ daj¹
แม ว อย่าง ไร

4. /taw⁴ daj¹/ "ເທາໄຣ"

lu:k⁴ mu:² nak² taw⁴ daj¹

ລູກ ມູ ນັກ ເທາໄຣ

3. ຄໍາໄມ້ຂໍເນພາະທີ່ໄຮກ້າງໄດ້ທັງໝໍາແລະຫັດຄ່າກວຍມື 1 ຄໍາ

/ñia¹ ñan²/ "ທໍາໄມ"

ñc:ñ⁶ ñia¹ ñan² ñi:⁵

ນອງ ທໍາໄມ ສືບ

lu:k mu:² tha:m² ñia¹ ñan²

ລູກມູ ຕາມ ທໍາໄມ

